

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Διεύθυνση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158 • ΚΩΔΙΚΟΣ 2532
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 30ος • ΤΕΥΧΟΣ 136 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Με την πρωτοβουλία της «Ομοσπονδίας Συλλόγων Παρνασσίδας» & του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών, το Σάββατο στις 6 Αυγούστου 2005 και υπό την αιγίδα της Τ.Ε.Σ.Κ. Φωκίδας, έλαβε χώρα στην Καλοσκοπή επετειακή εκδήλωση για τα δώδεκα χρόνια από της ιδρύσεως της Ομοσπονδίας, με πλούσιο πρόγραμμα και βασικό στόχο ως αφιέρωμα –κατά το πρόγραμμα– στον εκλιπόντα Κουκουβιστιανό διανοούμενο Χρήστο Μαλεβίτση. Το πρόγραμμα της εκδηλώσεως, όπως είχε διαμορφωθεί από τη Γραμματεία της Ομοσπονδίας είχε ως εξής:

- 5:30 Προσέλευση προσκεκλημένων
- 5:40 Τρισάγιο και κατάθεση στεφάνου στον Κουκουβιστιανό ήρωα του 1821 ΠΑΠΑΝΤΡΕΑ.
- 5:55 Παρουσίαση του προγράμματος από την κα Δήμητρα Μπελούμπαση Έφορο Δημοσίων Σχέσεων της Ομοσπονδίας.
- 6:00 Προλόγισμα του προέδρου της Ομοσπονδίας κ. Γεωργίου Πουρνάρα.
- 6:10 Χαιρετισμοί από τον κ. Αθανάσιο Μανανά Δήμαρχο Γραβιάς και τον Πρόεδρο Συνδέσμου Καλοσκοπιτών κ. Κων. Τούμπα.
- 6:20 Παρουσίαση του εκλιπόντα Χρήστου Μαλεβίτση από τον κ. Αθανάσιο Μαλεβίτση.
- 6:30 Ομιλία του κ. Κων/νου Ράπτη Dr Φιλοσοφίας-Ψυχολογίας για το έργο του Χρήστου Μαλεβίτση.
- 7:00 Αναφορά στην παραδοσιακή ψυχαγωγία των χωριών μας από την κ. Δήμητρα Μπελούμπαση, Δικηγόρο.
- 7:15 Εμφάνιση και κάλυψη του ψυχαγωγικού προγράμματος από το κορυφαίο δμελές συγκρότημα Δημοτικής Μουσικής ΔΑΛΙΑΝΗ.
- 7:20 Παραδοσιακοί Ελληνικοί χοροί από χορευτικά συγκροτήματα της περιοχής μας (Αμφίσης, Ελαιώνα, Καστελλίων, Αμφίκλειας).
- 8:40 Χορός-γλέντι με τη συμμετοχή όλων των προσκεκλημένων.

Βέβαια βασικός στόχος υπήρξε η απόδοση τιμής και η ευρεία παρουσίαση του έργου του Χρήστου Μαλεβίτση. Από την πλευρά αυτή, οι ομιλούντες που παρήλασαν, έδωσαν μια σφαιρική εικόνα του τι κατέ-

λιπε ο εκλιπών φιλόσοφος και την απήχηση που είχε το έργο του. Όλες οι ομιλίες παρατίθενται στη συνέχεια του αφιερώματος με κάθε λεπτομέρεια. Την τελετή ετίμησαν με την παρουσία τους ο πρώην πρωθυπουργός και επ. πρόεδρος του

Αρείου Πάγου κ. Ιωάννης Γρίβας, ο Δήμαρχος Γραβιάς κ. Αθαν. Μανανάς με τον Αντιδήμαρχο Νίκο Ράπτη, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Αθαν. Πέτρου, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. Γ. Πουρνάρας, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Αντ. Αδαμόπουλος, ο Δ/ντής της Νομαρχίας Φωκίδος, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Κων/νος Ρούλιας, ο Γραμματέας της Ομοσπονδίας κ. Γ. Χαμηλός, η σύζυγος του τιμώμενου κ. Βασιλική Μαλεβίτση, ο Πρόεδρος του Προοδευτικού Συλλόγου «Τα Καστέλλια» κ. Δημ. Χαλατσάς, οι εκδότες των εφημερίδων «Ρίζα» και «Γεροντόβραχος» κ.κ. Ν. Μώκος και Παν. Μαυριάς, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Λαμίας Ηρακλής Ραπτόπουλος, πρόεδροι και σύμβουλοι Τοπικών Διαμερισμάτων καθώς και πλήθος κόσμου.

Όποιος δεν ήταν στο χωριό το απόγευμα του Σαββάτου στις 6 Αυγούστου 2005 για να δει με τα ίδια του τα μάτια, είναι δύσκολο να πιστέψει. Μια τελετή στην καρδιά του χωριού που μια ολόκληρη επαρχία αποδίδει φόρο τιμής στο διανοούμενο Χρήστο Μαλεβίτση. Μια επιστροφή στην πηγή της ζωής και τις ρίζες που καθόρισαν τον ίδιο και το έργο του.

Ο Δήμος μας, το χωριό, η Ομοσπονδία, οι Σύλλογοι, όφειλαν αυτή την τιμή και μάλιστα καθυστερήσαμε. Ο Χρήστος όμως μας περίμενε, και μόνο με την αναγνώριση της προσφοράς του έργου του θα δεχόταν την απότιση ελάχιστου φόρου τιμής σ' αυτόν. Δεν φοβάται το χρόνο. Ξέρει ότι θα υπάρχει πάντα κόσμος που θα αγαπά και θα προσφεύγει με συγκίνηση στο έργο του. Με τη συνεργασία των παραπάνω φορέων βρεθήκαμε όλοι μας στην πλακόστρωτη και πεντακάθαρη πλατεία της Κουκουβίστας με το πολύ φροντισμένο Πολιτιστικό Κέντρο και μπροστά στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Το πρόγραμμά μας άρχισε με επιμνημόσυνη δέηση και τρισάγιο στην προτομή του ήρωα Παπανδριά και το μνημείο των πεσόντων του «**Μαρτυρικού Χωριού**». Στο χώρο αυτό κατατέθηκαν στεφάνια από τους επισήμους, απαγγέλθηκε από τη Βούλα Γρηγοροπούλου το ποίημα του Καλοσκοπίτη δασκαλου Γιώργου Χασιακού στο «**Θρυλικό Παπαντριά**» και η πομπή μεταφέρθηκε στο διαμορφωμένο για την εκδήλωση χώρο.

Η κ. Δήμητρα Μπελούμπαση παρουσίασε το πρόγραμμα και κάλεσε πρώτο ομιλητή τον Πρόεδρο της Ομο-

σπονδίας (Η ομιλία του κ. Πουρνάρα στη σελ.96).

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ:

Προλογίζοντας την πρωτοβουλία της αγαπητής «Κουκουβίστας», να τιμήσει τον εκλεκτό γόνο της πατρίδας μας, τον Χρήστο Μαλεβίτση, ύστερα από την επετειακή εκδήλωση που έγινε στην γενέτειρά του την Καλοσκοπή το Σάββατο της 6ης Αυγούστου του 2005, αισθάνομαι την ανάγκη από τα βάθη της καρδιάς για τον αείμνηστο και πολύ αγαπημένο φίλο, να δώσω σε αδρές γραμμές τη φωτεινή προσωπικότητά του. Χρειάζεται μακριά, πολύ μακριά θητεία, μόνιμα πνευματική δίαιτα κι απεριόριστη, μέχρις εξαντλήσεως άσκηση, για να φτάσει κανένας δοκιμακά να φυτέψει, να ποτίσει, να κλαδέψει και να καλλιεργήσει παραπέρα μέχρι που να ανθίσει το αείφυλλο δέντρο της φιλοσοφίας. Όλα αυτά έγιναν από τα πριν από το Χρήστο Μαλεβίτση και μεις κόβουμε και μυρίζουμε τους ανθούς. Έρχονται σα συνισταμένη επαληθεύσεων σε όσα είχα

σκεφτεί, σε όσα είχα διανοηθεί και στοχαστεί ίσως σκόρπια και άτεχνα ή είχα υποπτευθεί. Δε γίνεται καμιά προσπάθεια να σε μεταπείσει. Συγκροτημένα, με τα κλειδιά στα χέρια, σου ανοίγει τις πόρτες του λογισμού και σε προσκαλεί: Περάστε, η αλήθεια είναι μία, μπορεί πολυεδρική, μα μία και όσοι ιεροφάντησαν, παλιοί και νέοι, είναι μαζί σου. Τα προβλήματα είναι δικά σου, μα και όλων. Και η λύση τους είναι δική σου, μα και όλων. Μη σε παρασύρουν οι απόψεις. Οι αιώνιες ρίζες είναι εδώ, αλοιώτες παρ' όλες τις διεργασίες του χρόνου, των συστημάτων, τις θεωρίες και των ιερέων της φιλοσοφίας. Η ταύτιση, η λύτρωση και η καινούργια αποδοχή των ανεξερευνήτων ή των ανεκα-

θάριστων στοχαστικών υποψιών σου. Ένα αισθητικό βυθομέτρημα ή μια κοινωνιολογική αποτίμηση μέσα από την ελεγχόμενη λογική και ακόμη η βαθιά συνειρμική κρίση του λογοτεχνικού κειμένου ή η αμιγής φιλοσοφική ανθοφορία, είναι ικανά με τη λυρική τους εμφάνιση να σε «μεθέξουν τερπόμενον».

Θα μπορούσε έτσι να συνεχίσω στοχαστικά, προσεγγίζοντας το φιλόσοφο αλλά ας αφήσουμε παραπέμποντας στη συνέχεια του αφιερώματος, να φανερωθεί η πολυεδρική προσωπικότητα του Χρήστου Μαλεβίτση, όπως την είδαν όλοι οι μύστες του έργου του, που διетράνωσαν, ερεύνησαν, παρουσίασαν και ύμνησαν το ίδιο και το έργο του. **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΛΑΤΣΑΣ**

φωτό: Studio «ΕΚΦΡΑΣΗ» Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ

Προλόγισμα του προέδρου της Ομοσπονδίας μας κ. Γ. Πουρνάρα:

Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι, Καλώς ήλθατε στην ωραία Καλοσκοπή.

Εδώ στο δωρικό και φιλόξενο χωριό της Παρνασσίδας που σε σαγηνεύει με την ομορφιά των αντιθέσεων της φύσης. Σ' ένα τόπο που, εδώ και αρκετά χρόνια, έχασε πολλά από το δυναμισμό του και κυρίως το φίλεργο ανθρωπινό δυναμικό του, που ήταν η δύναμη ζωής και δημιουργίας.

Έχασε πολλά, αλλά πλούτιστηκε με σύγχρονες οικιστικές, κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές, που κάνουν την εδώ επίσκεψη και διαμονή πηγή ήρεμης ζωής, αποτοξίνωσης, από τα υποπροϊόντα της αστικής ζωής, στοιχεία που συντελούν στην ψυχοσωματική ανανέωση.

Εδώ στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου και στο Παλιό Δημοτικό Σχολείο, το 1993, η Ομοσπονδία μας έκανε την παρθενική της πολιτιστική παρουσία, με αναφορές στο χθες και το σήμερα του τόπου μας.

Επιστρέψαμε σήμερα εδώ, για να γιορτάσουμε τα 12 χρόνια ζωής και εθελοντικής προσφοράς μας στην Παρνασσίδα και τη Φωκίδα, για τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και τη σύγχρονη κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας. Ξεκινήσαμε ως Β.Α. Παρνασσίδα και σήμερα καλύπτουμε όλη την Παρνασσίδα.

Στα 12 αυτά χρόνια πραγματοποιήσαμε 10 συνέδρια αναπτυξιακά, 22 ημερίδες και πολιτιστικές εκδηλώσεις στα

χωριά μας και την πρωτεύουσα, και πολλές συνεργασίες με τους φορείς της Παρνασσίδας.

Με τα συνέδρια και την εφημερίδα μας «**Φωκική Αμφικτιονία**», προβάλλουμε τον τόπο μας και τα αναπτυξιακά του προβλήματα και προτείνουμε τις δυνατές λύσεις που υλοποιούμενες θα ανοίξουν το δρόμο της σύγχρονης δυναμικής ανάπτυξης της Παρνασσίδας και της Φωκίδας απ' άκρη σ' άκρη. Μέχρις τέλους του έτους θα κυκλοφορήσουμε βιβλίο με τους αρχαιολογικούς χώρους της Παρνασσίδας με τη συνδρομή της **ΤΕΔΚ Φωκίδος** και του Προέδρου της Νικ. Φουσέκη.

Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι, ήρθαμε σήμερα εδώ, αντίκρυ στις ομορφοπλαγίες της Γκιώνας και της Οίτης, στο χώρο της κλεφτουριάς και των καπεταναίων του 1821 και στον τόπο καταγωγής της ηρωϊκής μορφής του ιερωμένου «Παπαντριά», στον αντρίαντα του οποίου πριν από λίγο αποτίσαμε τον ελάχιστο φόρο τιμής, για να εκφράσουμε το πιστεύω και ότι τα ιστορικά χωριά μας πρέπει να βρουν ξανά τις δυνάμεις αποκατάστασης της ζωής και της δημιουργίας.

Πραγματοποιούμε σήμερα στην ωραία Καλοσκοπή, συνάντηση Παρνασσιδέων και φίλων, για να αποτήσουμε φόρο τιμής, στον εκλιπόντα εκλεκτό τέκνο της Καλοσκοπής, το διανοητή φιλόσοφο και συγγραφέα Χρήστο

φωτό: Studio «ΕΚΦΡΑΣΗ» Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ

Μαλεβίτση, που με το έργο του άφησε μεγάλη πνευματική κληρονομιά στον τόπο που τον γέννησε και την πατρίδα.

Για μένα υπήρξε καλός φίλος. Τον θυμάμαι και θα τον θυμόμαστε όλοι, σαν ένα από τα φωτεινότερα και δημιουργικότερα πνεύματα της Παρνασσίδας και της Πατρίδας μας.

Για το ξεκίνημά του από την Καλοσκοπή, θα μας μιλήσει ο αγαπητός Θανάσης Μαλεβίτσης. Για το μεγάλο πνευματικό του έργο, θα έχουμε την καλή τύχη ν' ακούσουμε τον προικισμένο ομιλητή, τον αγαπητό Ρουμελιώτη Κων/νο Ράπτη Δρ. της Φιλοσοφίας και Ψυχολογίας.

Την ώρα της περισυλλογής και της θύμησης, για το εκλεκτό τέκνο της Καλοσκοπής, θ' ακολουθήσει η ξενάγησή μας στην πολιτιστική παραδοσιακή ψυχαγωγική ζωή των χωριών μας από την κ. Δήμητρα Μπελούμπαση, δικηγόρο, έφορο δημοσίων σχέσεων της Ομοσπονδίας μας.

Ακολούθησε χαιρετισμός του Δημάρχου κ. Αθ. Μανανά και στη συνέχεια το λόγο έλαβε ο πρόεδρος του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών κ. Κων/νος Τούμπας:

Δώδεκα χρόνια πέρασαν, από τότε που η Ομοσπονδία μας απέκτησε οντότητα και προγραμματίσε το πρώτο της αναπτυξιακό Συνέδριο το έτος 1993.

Την τύχη της διοργάνωσης είχε δι' εμού και πάλιν η Καλοσκοπή.

Δεν διαθέταμε όμως καμμία προηγούμενη εμπειρία. Οι εγκαταστάσεις και οι χώροι ήσαν ανεπαρκείς μέχρι ανύπαρκτοι. Σήμερα περισσότερο έμπειροι, αποφασίσαμε ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Ομοσπονδίας, κ. Γεωργίου Πουρνάρα, την σύμφωνη γνώμη του Δημάρχου μας συνδιοργανωτή κ. Αθανασίου Μανανά και εμού ως Προέδρου του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών η «Αγία Τριάδα», και με τη συνδρομή και βοήθεια του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου Καλοσκοπής κ. Γεωργίου Αυγερινού και του Συλλόγου «Αγιος Γεώργιος» Λαμίας, καθώς και όλων όσων βοήθησαν καθ' οιονδήποτε τρόπο, να αναλάβουμε την διοργάνωση του σημερινού συνεδρίου.

Η Καλοσκοπή καλωσορίζει όλους τους παρευρισκομένους και τους ευχαριστεί για την τιμή που μας κάνατε με την εδώ παρουσία σας, ιδιαί-

τερα όμως τον διακεκριμένο καθηγητή της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. Κων/νο Ράπτη.

Η προσφορά του Χρ. Μαλεβίτση στη φιλοσοφία δεν ήταν μια απλή συγγραφική ασχολία, αλλά έργο ψυχής, βαθυστόχαστο, πνευματικό και θείο. Φιλοσόφησε τη γνωσσολογία και τη κοινωνική φιλοσοφία των Αρχαίων Ελλήνων, πολλών Χριστιανικών κειμένων, καθώς και άπειρα συγγραφικά πονήματα, κρίσεις και απόψεις σύγχρονων διανοουμένων Ελλήνων και ξένων ερευνητών.

Διερεύνησε την εσωτερικότητα των αισθημάτων του ανθρώπου. Βυθίστηκε στα έγκατα της ψυχής και ακολούθησε τη θαυμαστή πορεία της. Την ανθρώπινη διεργασία, αλλά και τη Θέωση. Άνθρωπος και Θεός. Δύο πόλοι κυρίαρχοι στην αγωνιώδη και μαρτυρική ζωή μας. Μελέτησε τον υπαρκτισμό, ακολουθώντας τα μονοπάτια που διαπέρασε η σκέψη του Χάϊντεγκερ και του Γιάσπερς. Μυήθηκε στον ιδεαλισμό του Πλάτωνα κι έγινε ταξιδευτής στο σύμπαν της σκέψης του. Συντρόφευσε στους διαλογισμούς του τον τραγικό αλλά και «Θεϊκό Σωκράτη».

Το οδοιπορικό της σκέψης

του είχε ως φάρους την αγρύπνια του πνεύματος και τον καημό της ψυχής. Τον συνεπήρε η δοκιμασία του ανθρώπου και το νόημα της ύπαρξης, αλλά και το μεγάλο και απλοϊκό συνάμα ερώτημα: Αλήθεια, από που έρχεται ο άνθρωπος και που οδεύει;

Λεπτολόγος ο φιλόσοφος Χρ. Μαλεβίτσης. Στοχαστής και επιμελής γεγονότων και φαινομένων, διασαφηνίζει και διαφωτίζει τα πάντα.

Τελειώνοντας πρέπει να ευχαριστήσω όλους όσους μας βοήθησαν ηθικά και υλικά στην διοργάνωση του συνεδρίου και ιδιαίτερα τις κυρίες, με πρωταγωνίστριες τις νύφες της Καλοσκοπής.

Ευχαριστώ πολύ

φωτό: Studio «ΕΚΦΡΑΣΗ»- Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ

Η ομιλία του πρώην πρωθυπουργού κ. Ιωάννη Γρίβα:

Θερμά ευχαριστώ το Δήμαρχο Γραβιάς, τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Παρνασσίδας και τον πρόεδρο του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών για την πρόσκληση στη σημερινή εκδήλωση, που σκοπό έχει να τιμήσει τον Κουκουβιστιανό Ήρωα του 1821 Παπαντριά Μώρη και τον εκλιπόντα Χρήστο Μαλεβίτση η παρουσίαση του οποίου σύμφωνα με το πρόγραμμα, θα γίνει σε λίγο από τον Θανάση Μαλεβίτση.

Και τώρα λίγα λόγια για τον Κουκουβιστιανό ήρωα του 1821 Παπαντριά Μώρη.

Ο Παπαντριάς γεννήθηκε εδώ στην Κουκουβίστα το ωραίο αυτό θέρετρο στα τέλη του 18ου αιώνα. Ο ρασοφόρος αυτός οπλαρχηγός, έγινε γρήγορα κλέφτης στα βουνά του Παρνασσού και της Γκιώνας, προτού ξεσπάσει η Επανάσταση, διότι δεν άντεχε να βλέπει τους Τούρκους, που έφθαναν στα χωριά για το «χαράτσι» να αρπάζουν τα κοπάδια των κατοίκων και κτυπούσε τα Τούρκικα αποσπάσματα, σαν ξεκινούσαν για τα Βλαχοχώρια, εννοώ τα ορεινά χωριά της Παρνασσίδος. Για τη δράση αυτή οι Τούρκοι ζήτησαν ευθύνες από τον Δεσπότη Σαλώνων Ησαΐα, και του ζητούσαν την παράδοσή του. Ο Δεσπότης βρέθηκε σε δύσκολη θέση και ζήτησε τη γνώμη του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε'. Ο Πατριάρχης απάντησε με αυτά τα λόγια: «Θεοφιλέστατε Επίσκοπε και αδελφέ Ησαΐα, αμφοτέρως τας τι-

μίας επιστολάς δια του αγαθού πατριώτου καπεντάν Φούντα Γαλαξειδιώτη ασφαλώς εδεξάμην και των εν αυταίς τιμίων σου λόγων έγγων. Εχεμύθεια αδελφέ μεγίστη χρεία και προφύλαξις περί παν διάστημα. Οι γαρ χρόνοι πονηροί εισίν και εν τοις φιλοπατριώτες εστί μοχθηρών ζύμη, αφ' ης ας ψωραλέου προβάτου φυλάτεστε. Η του Παπανδρέου πράξις πατριωτική μεν τους γινώσκουσι τα μύχια, κατακρίνουνσι δε οι μη ειδότες τον άνδρα. Κρύφα υπερασπίζου αυτόν, εν φανερω δε άγνοιαν υποκρίνου, έστι δε ότε και επέκρινε τοις θεοσεβέσει αδελφοίς και αλλοφύλους, ιδία πράννον τον Βεζύρην λόγους και υποσχέσεσιν, αλλά μη παραδοθήτω εις λέοντος στόμα.

Κωνσταντινουπόλει 20 Φεβρουαρίου 1820 † Γρηγόριος»

Ο Ησαΐας έπραξε, σύμφωνα με όσα ο Πατριάρχης του μήνυσε. Στα φανερά μεν κατέκρινε το ρασοφόρο κλέφτη, στα κρυφά δε τον υποστήριζε, ώστε ούτε ο Παπαντριάς έπαθε κακό, ούτε οι Τούρκοι υποψιάσθησαν τον Ησαΐα. Όσοι δεν ήσαν μυημένοι στη Φιλική Εταιρεία και δεν γνώριζαν, ότι πλησίαζε η Επανάσταση, κατηγορούσαν τον Παπαντριά, ότι άνθρωπος ιερωμένος είχε λερώσει τα χέρια του με αίμα, είχε σκοτώσει Τούρκο και βγήκε κλέφτης στα βουνά. Με την κήρυξη της Επανάστασης στις 25 Μαρτίου 1821 ο εμπειροπόλεμος και τολμηρός Παπαντριάς ήταν πανέτοιμος για τον μεγάλο Αγώνα, έτοιμος να θυσιάσθει στον Βωμό της

Ελευθερίας.

Οι ιστορικοί δίνουν ξεχωριστή θέση στον ρασοφόρο οπλαρχηγό για την τόλμη και το θάρρος του, την αποφασιστικότητα και την ταχύτητα στις αποφάσεις του.

Στις 26 Μαρτίου 1821 ο Πανουργιάς που δέσποζε ανάμεσα στους κλέφτες, πολιορκησε τους Τούρκους στο φρούριο των Σαλώνων και έστειλε τον Παπαντριά και τον Μανίκα στα Βλαχοχώρια, για να στρατολογήσουν παλικάρια. Στις 10 Απριλίου 1821 ημέρα του Πάσχα, οι Τούρκοι παραδίδουν το φρούριο. Από τότε ακολούθησε το πολεμικό ασκέρι του γέρο Πανουργιά, κεφαλή σε δικό του μπουλούκι. Στη μάχη της Αλαμάνας οι αξιωματικοί Παπαντριάς και Κομνάς Τράκας με τα παλικάρια τους, πήγαν στο χωριό Μουσταφάμπεη καταμεσίς στον κάμπο και ταμπουρώθηκαν στα σπίτια, στην Εκκλησία και το Μύλο.

Ο χαλασμός της Αλαμάνας δεν στάθηκε ικανός να κιοτέψει τους Έλληνες, και σε λίγες μέρες έφραξαν το πέρας των Τούρκων στα στενά της Γραβιάς. Ο Παπαντριάς υπήρξε σκληροτράχηλος πολέμαρχος. Από τους πρώτους πιάσθηκε στο ηρωικό τσάμικο της θυσίας των 120 πολεμιστών μέσα στο πληθόκτιστο χάνι, με αρχηγό τον Οδυσέα Ανδρούτσο.

Ο λόγος δόθηκε στη σύζυγο του τιμωμένου κ. Βασιλική Μαλεβίτση:

Από μέρους του «**Συνδέσμου Φίλων Χρήστου Μαλεβίτση**» θα ήθελα κατ' αρχάς να σας ευχαριστήσω όλους για την αποψινή παρουσία σας και τη θερμή ανταπόκρισή σας σ' αυτή τη μικρή εκδήλωση μνήμης για το Χρήστο Μαλεβίτση. Χαίρομαι πολύ που ξαναβρίσκομαι στο γενέθλιο τόπο του, τον οποίο ο ίδιος πάντοτε θεωρούσε καθοριστικό για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα του.

Τα βιβλία του Χρήστου Μαλεβίτση αγαπήθηκαν πολύ και σε μια εποχή που ο κόσμος αποστρέφεται τη σοβαρή λογοτεχνία και τη βαρύτητα του δοκιμιακού λόγου, θα πρέπει να θεωρούμε ευτύχημα, ότι εξακολουθούν να διαβάζονται με τέτοιο φανατισμό. Πολλοί επίσης είναι εκείνοι που έχουν μιλήσει για το έργο του, έχουν γράψει για τον παρηγορητικό, φωτιστικό του λόγο, για τον φιλόμυθο στοχασμό του, για την περιπλάνησή του σε οριακές και γι' αυτό αγαπημένες του περιοχές της φιλοσοφίας, της ποίησης, της θρησκευτικής και μυθολογικής θέασης της ζωής. Έχουν επαινέσει την πολύτιμη μεταφραστική του προσφορά κι έχουν κάνει λόγο για την αφυπνιστική και συνάμα λυρική του ευφράδεια.

Από τη δική μου μεριά, όμως, θα ήθελα να πω κάτι άλλο. Έχοντας διανύσει μαζί με το Χρήστο μια διαδρομή πάνω από 35 χρόνια, μια ολόκληρη ζωή δηλαδή, μπορώ να πω κυρίως ετούτο: ότι υπήρξε πάντοτε αυθεντικός σ' αυτό που έκανε και αληθινός. Τα παθιασμένα του διαβάσματα, η πλήρης αφοσίωσή του στον φιλοσοφικό στοχασμό και η συνεχής αναμέτρησή του με τα όρια της ανθρώπινης ύπαρξης τον έκαναν αφηρημένο, θυμόσοφο, απροσποίητο, χαριτωμένα ατημέλητο κάποιες φορές, προπάντων δηλαδή ανθρώπινο. Και σε μια εκδήλωση μνήμης, όπως η σημερινή, καλό είναι να θυμόμαστε, πέρα απ' το συγγραφικό έργο του Μαλεβίτση και τον ίδιο τον άνθρωπο. Γιατί είναι αυτός που μας λείπει περισσότερο.

φωτό: Studio «ΕΚΦΡΑΣΗ» Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ

Η Φωτεινή Μαλεβίτση με τις κόρες της Ελένη στα αριστερά της και δεξιά την Κωνσταντία, Σούλα και Χρήστο.

Ο Χρήστος στη Θεσ/νίκη το 1936.

Ο λόγος του κ. Αθανασίου Μαλεβίτση, ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ: ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΥΨΗΛΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ

Κυρίες και κύριοι,

Κάθε άνθρωπος, έχει μια και μόνη μάνα. Έχει και μια μόνη πατρίδα. Και η πατρίδα του Χρήστου Μαλεβίτση ήταν η Κουκουβίστα. Είναι ο τόπος που του έδωσε τη ζωή, το φως, τα βαθιά συναισθήματα της αγάπης. Είναι ο τόπος που πραγματοποιήθηκαν τα συμβάντα της ζωής του.

Ο Χρήστος γεννήθηκε λίγα βήματα πιο κάτω από το σημείο που βρισκόμαστε, στη γειτονιά Γιαννελέικα, στις **18 Δεκεμβρίου 1927**. Τα παιδικά του χρόνια περπάτησε σ' αυτά τα μονοπάτια και στις γύρω βουνοκορφές. Ο πατέρας του ήταν σταθμάρχης και υπηρετούσε στην Ξάνθη και την Έδεσσα, όπου και ο Χρήστος παρακολούθησε τα μαθήματα

του Δημοτικού Σχολείου.

Με την κήρυξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και εξαιτίας της Βουλγαρικής Κατοχής, η οικογένεια του θείου μου Χαράλαμπου και Φωτεινής Μαλεβίτση με τις τρεις κόρες, την Ελένη, την Κωνσταντία, τη Σούλα και το Χρήστο, βρέθηκαν στον γενέθλιο για όλους τόπο, την Κουκουβίστα. Να τι γράφει ο Χρήστος για το κλίμα που επικρατούσε εδώ εκείνη την εποχή. *«Τα λησμονημένα ορεινά χωριά βρέθηκαν εκείνη την εποχή στο επίκεντρο της Ιστορίας, επειδή ήταν ο κατάλληλος τόπος για τη δημιουργία της ελεύθερης Ελλάδας. Έζησα παιδί εκείνη τη μεγάλη έξαρση της ψυχής και του πνεύματος, την οποία κανένα κείμενο της ιστορίας δεν μπορεί να αναπαραστήσει. Κάθε ημέρα ήταν βαρυσήμαντη σε περιστατικά και ελπίδα, σε χαρά αλλά και σε θλίψη.»* Και πράγματι, όσοι σήμερα επιζούμε, έχουμε στην ψυχή μας τη γεύση εκείνων των μεγάλων χρόνων που ευτυχήσαμε να ζήσουμε. Διότι υπήρχε πόνος, κόπος, ανέχεια, φόβος και θάνατος, όμως υπήρχε και ψυχικό μεγαλείο. Υπήρχε η ανάταση των μεγάλων ελπίδων, τα οράματα της δικαιοσύνης, της μελλοντικής ευτυχίας και φλόγιζαν όλες τις συνειδήσεις.

Μέσα σ' αυτή την ατμόσφαιρα ο δεκαεξάχρονος Χρήστος ανακαλύπτει τη βιβλιοθήκη του μπάρμπα Παναγιώτη Κόλλια (Καλόγερου), τα βιβλία της οποίας «ρουφάει» αχόρταγα. Για τη σημασία της αξιόλογης αυτής βιβλιοθήκης, καθώς και το κλίμα που επικρατούσε εκείνη την εποχή, μας δίνει σε κείμενό του ο χωριανός μας ηθοποιός Φοίβος Ταξιάρχης - Κόλλιας, απόσπασμα από το οποίο σας διαβάζω.

«Κείνα τα χρόνια στο χωριό μας, πριν βγει το αντάρτικο - πολύ περισσότερο μετά - είχε δημιουργηθεί ένα ασίγαστο μικρό πνευματικό εργαστήριο, ένα μελισσολόι παθιασμένων συζητήσεων, φιλολογικών διαδρομών, φιλοσοφικών εννοήσεων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα της πνευματικής ευφορίας, ανησυχίας, αναζήτησης που το αποτελούσαν πολλοί νέοι, σχεδόν όλοι όσοι πήγαιναν γυμνάσιο: Δαδί, Λαμία και πρό πάντων Αθήνα - και όλοι διάβαζαν πολύ το κάθε τι, ό,τι έπεφτε στα χέρια τους. Η βιβλιοθήκη μάλιστα στο Καλοερέϊκο σπίτι, ήταν ο συνεχής τροφοδότης, ειδικά εκείνη! (Για λόγους ασφαλείας είχαν μεταφερθεί τα βιβλία από την Αθήνα στο χωριό). Με κέντρο την μεγάλη εγκυκλοπαίδεια του Πυρσού, στάθηκε ο πνευματικός πυλώνας αυτή η βι-

βλιοθήκη, που έμπαινε η διψασμένη φιλομάθεια, για να βγει ακόρεστη η όρεξη και για άλλο διάβασμα, για άλλες πληροφορίες με πνευματικό, πολιτικό, φιλοσοφικό περιεχόμενο. Οι συζητήσεις για Νίτσε, Σοπενάουερ, Ντοστογιέφσκι, Τολστόι, Φρόυντ, για Μάρξ - Έγκελς, τον Κάρολο Δαρβίνο, δεν σταματούσαν με τίποτε. Κλείνανε με μια άνω τελεία το ένα βράδυ, για να ξαναρχίσουν την επομένη ακόμη οξύτερες και πιο επίμονες».

Μαζί με άλλους νέους του χωριού εντάχθηκε στην Εθνική Αντίσταση, προσφέροντας τις υπηρεσίες του στον αγώνα για την χιλιόκριβη τη λευτεριά.

Οι μορφωμένοι εκείνης της εποχής οι δάσκαλοι Νίκος και Γιώργος Χασιακός, ο Γ. Τ. Κόλλιας, ο Γιάννης Δανιήλ και πολλοί άλλοι μας έκαναν συγκεντρώσεις, μας μιλούσαν για τον αγώνα που κάναμε, μας εμψύχωναν και μας παρηγορούσαν για τις συμφορές που μας είχαν βρει. Ο προφορικός λόγος του Χρήστου μας καθήλωνε. Μας απήγγειλε δικά του ποιήματα, τα οποία δυστυχώς έχουν χαθεί. Κατά καλή μας τύχη η Ελένη Φίκα μας θύμησε προχθές ένα:

*Πέρα στους πρόποδες της Γκιώνας
τα κρουσταλένια τα νερά,
Καλοσκοπή είναι ξαπλωμένη
γεμάτη νιότη και χαρά.*

*Σύ του πολέμου ηρωίδα
Καλοσκοπή Καλοσκοπή,
μες τον αγώνα πρωτοπόρα
μου δίνεις χάρη και ζωή.*

*Πάλεψες, χύμηξες στη μάχη
ατσάλινα κι ηρωικά,
κι έδωσες το τιμημένους σου το αίμα
και τα σπιτάκια σου τα φτωχικά.*

*Γέρνει ευλαβικά η δόξα
σε στεφανώνει με μυρτιά,
Καλοσκοπή πρωταγωνίστρια
της Παρνασσίδας κόρη ηρωικά.*

Το Πάσχα του '44 καθώς και τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου οι Γερμανοί πυρπολούν τα σπίτια του χωριού και εκτελούν πολλούς πατριώτες, μεταξύ των οποίων και τον πατέρα του.

Για τα δυο φοβερά γεγονότα της πυρπόλησης σε μεταγενέστερα κείμενά του έγραψε:

«Στις 18 Απριλίου 1944 λαμπαδιάσανε τα σπίτια της Κουκουβίστας. Δεν υπάρχει τραγικότερο θέαμα από αυτό του πυρπολημένου οικισμού. Η γη μας ονομάζεται και οικουμένη, επειδή την οικεί ο άνθρωπος, την οικεί χτίζοντας σπίτια. Και όταν τα σπίτια πυρποληθούν, η γη μετατρέπεται σε τόπο ακατοίκητο. Σε τόπο ακατοίκητο θέλησαν να μετατρέψουν τη γη της Κουκουβίστας τα Γερμανικά στρατεύματα Κατοχής. Και έστρεψαν τον δαυλό του πολέμου προς την απόμερη και ειδυλλιακή Κουκουβίστα και την πυρπόλησαν.

Όταν το κακό είχε χτυπήσει τα σπίτια του χωριού μας, κι αυτά έβγαζαν κραυγές αγωνίας και θυσάνους φωτιάς και κόμες από φλόγες, οι κάτοικοι είχαν κρυφτεί έντρομοι μέσα στα δάση. Μόλις επέστρεψαν έστησαν θρήνο σπαραχτικό επάνω από την τέφρα των σπιτιών τους. Δεν είχαν θανατωθεί μόνο τα παιδιά τους, είχαν θανατωθεί και τα σπίτια τους.

Να τι έγραψε για τη δεύτερη πυρπόληση:

.....

«Τον Αύγουστο του 1944, επιστρέφοντας από νέο διωγμό προς τα βουνά, βρήκαμε το χωριό μας πυρπολημένο. Το σπίτι που γεννήθηκα, κείτονταν στάχτη και μαυρισμένες πέτρες. Ατμίδες καπνού ανέθρωσκαν ακόμη από τα ερείπια. Η μάνα μου έσκυψε επάνω τους και έσυρε θρήνο σπαραχτικό. Ήμασταν πέντε ψυχές σε τόπο ορεινό, χωρίς στέγη. Τον πατέρα μου τον είχαν εκτελέσει οι Γερμανοί, την άνοιξη του ίδιου χρόνου. Σε λίγο έπιασε βροχή. Ανασηκώσαμε ένα τσίγκο από την σποδό και μαζευτήκαμε από κάτω του. Η καταστροφή έφτασε ως το κόκκαλο.

Ως εκείνο τον πόλεμο οι καταστροφές ήσαν ιστορικές, όχι και φυσικές. Οι σπόροι στη γη έμεναν ανέπαφοι. Μέσα στη γη μας την πατρική αύξαινε η

πατάτα που είχαμε φυτέψει την άνοιξη. Η μεγάλη θεά μητέρα, η μάνα γη, ήρθε βέβαιος αρωγός μας».

Με την απελευθέρωση αφοσιώθηκε στις σπουδές του. Τελείωσε το γυμνάσιο της Αμφίκλειας. Το 1946 γράφεται στην Ανωτάτη Εμπορική. Γράφει στίχους με το ψευδώνυμο Φρίξος Ζαγγανάς, συμμετέχει στις εξετάσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, στις οποίες έρχεται πρώτος και διορίζεται με το βαθμό του τμηματάρχη. Για δυο χρόνια αποσπάται στο Κοινωνιολογικό Ινστιτούτο της Χάγης, καθώς και σε σχολή Διεθνών Σπουδών στη Γενεύη. Γνωρίζεται με τη Βασιλική Μαυρομάτη και στις 19 Σεπτεμβρίου του 1963 τελούν τους γάμους τους.

Στα γράμματα εμφανίστηκε το πρώτον από το περιοδικό «Εποχές» που διηύθυνε ο Άγγελος Τερζάκης, με τον οποίο δέθηκε με βαθιά φιλία. Το 1965 κυκλοφορεί το πρώτο του βιβλίο οι «Προοπτικές». Ακολούθησαν άλλα 25 βιβλία και 11 μεταφράσεις των μεγαλύτερων διανοουμένων της εποχής μας (Γιάσπερς, Μπέρνττινγκ, κ.λπ.). Πολλοί διανοούμενοι (Σ. Καργάκος, Μ. Μπέσγος) παραδέχονται, ότι χάρη στις μεταφράσεις του Μαλεβίτση οφείλουν τη γνωριμία τους με τον ευρωπαϊκό πολι-

τισμό και τη φιλοσοφία γενικότερα.

Υπήρξε συνεργάτης περιοδικών, «**Ευθύνη**», «**Νέα Εστία**», και επί δέκα χρόνια αρθρογράφος της εφημερίδας «**Καθημερινή**». Τιμήθηκε με τα σπουδαιότερα βραβεία, όπως το Κρατικό Βραβείο, Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, Εθνικής Τραπέζης και Ιδρύματος Ουράνη. Επίσης έδωσε σειρά διαλέξεων στο Ίδρυμα Χορν και στη ΧΕΝ με θέματα φιλοσοφία και θρησκεία, καθώς και το δημοτικό τραγούδι ως περιεχόμενο της συνείδησης του Νέου Ελληνισμού. Ο προφορικός του λόγος μας καθήλωνε, οι ομιλίες του δεν ήταν στερεότυπες διαλέξεις. Με λόγο φυσικό και αυθόρμητο απευθυνόταν στο ακροατήριο, χωρίς ποτέ σχεδόν να χρησιμοποιεί χειρόγραφο.

Ήταν αντιπρόεδρος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, μέλους του Διοι-

κητικού Συμβουλίου του Εθνικού Θεάτρου, καθώς της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας και της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών. Χτυπημένος από ανίατη αρρώστια, απεβίωσε την **1η Μαρτίου 1997**. Η τελευταία του επιφυλλίδα στην Καθημερινή είχε τίτλο «**Η χιλιετία που έρχεται**» όπου διακρίνεται η βαθειά ανησυχία που τον κατείχε όταν αναλογιζόταν την πορεία του 20ού αιώνα. Τα περισσότερα από τα βιβλία του έχουν εξαντληθεί και ευχόμαστε ο νεοϊδρυθείς Σύνδεσμος «Φίλοι του Χρήστου Μαλεβίτση» να μεριμνήσει για την επανέκδοσή τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο Χρήστος είχε αναπτύξει πλούτο από ιδέες γύρω από ενδιαφέροντα θέματα που αφορούν τον άνθρωπο, τον πολιτισμό μας, την μοίρα μας ως ιστορικών υπάρξεων. Όλα αυτά βέβαια έχουν σημασία για

όλους. Ειδικότερα η φιλοσοφία του Χρήστου είναι συνδεδεμένη με την Κουκουβίστα, έμμεσα και άμεσα. Θα έλεγα μάλιστα, πως όλη η αφετηρία της φιλοσοφίας του είναι Κουκουβιστιανή. Διότι όλοι οι άνθρωποι έχουν ως αφετηρία τα βιώματα της παιδικής τους ηλικίας. Εάν λοιπόν ανάγουμε την πνευματικό του κόσμο στα νεανικά βιώματα, τότε προβάλλει γοητευτική και ανεπανάληπτη η Κουκουβίστα, ως εμπειρία ενός ανθρώπου που κατόπιν έγινε συγγραφέας και στοχάστηκε βαθύτερα.

Και μόνο το γεγονός ότι είναι νέος κανείς, αποτελεί σπουδαίο συμβάν για την κατοπινή του πνευματική εξέλιξη. Αν τώρα σ' αυτό προσθέσει κανείς το καταπληκτικό φυσικό τοπίο της Κουκουβίστας, που από μόνο του γεννάει τον υψηλό στοχασμό και τη μεγάλη ποίηση και επί πλέον προσθέσει τα δραματικά χρόνια που περάσαμε, ιδίως κατά την κατοχή, χρόνια γεμάτα σημαντικότητα που προκαλούσαν τις ψυχικές δυνάμεις του κάθε ανθρώπου για ανάταση, τότε έχει όλες τις προϋποθέσεις για ουσιαστικό πνευματικό έργο, αν έχει τη μοίρα να αφιερωθεί σε μια τέτοια αποστολή.

Ο Χρήστος δεν γεννήθηκε μόνο σώματι, αλλά και πνεύματι στη Κουκουβίστα. Σε μια ομιλία σαν κι αυτή, δεν μπορεί

κανείς να επεκταθεί όσο απαιτεί το θέμα. Το φυσικό περιβάλλον της Κουκουβίστας, και η ζωντανή λαϊκή παράδοση του χωριού μας «η χριστιανική παράδοση με τον Εκκλησιαστικό καθαγιασμό. Η λαϊκή παράδοση με τα έθιμα, τα γαμήλια τραγούδια, τα μουσικά όργανα, το χορό, ως αγία μνήμη επιβιώνουν σ' εμάς» και αποτελούν το θερμό πνευματικό κλίμα, από το οποίο βγήκε ως διανοητής. Το πνεύμα, όταν θέλει να είναι γνήσιο, έχει πάντοτε μια εντοπιότητα και η εντοπιότητα του Χρήστου είναι η Κουκουβίστα.

Μέσα του ζούσε ολόκληρος ο έναστρος ουρανός της Κουκουβίστας. Κοσμογονία ολόκληρη. Για να μιλήσει κανείς διεξοδικά για το έργο του, πρέπει να έχει υπόψη του παραδείγματα μέσα από ανθρώπους της Κουκουβίστας. Η μάνα, ο πατέρας ο αδελφός, η αδελφή, η γέννηση, ο θάνατος, η χαρά του ανθρώπου, η ευτυχία του, η δυστυχία του, η ευγένεια, η αγάπη για τα ζωντανά πλάσματα, ο τρόπος που αντιμετωπίζει τις δυσχέρειες του βίου του, τα είχε μελετήσει ανάμεσα στους κατοίκους της Κουκουβίστας. Όλο το πνευματικό έργο προϋπέθετε την Κουκουβίστα σαν τοπίο, σαν ιστορικό χρόνο μιας κοινότητας του Ελληνικού Λαού.

Στο κείμενο «Μνήμη Κου-

κουβίστας» που δημοσιεύτηκε στο Δελτίο μας, μας εξηγεί, τι σημαίνουν γιαυτόν αυτές οι περιγραφές μνήμες.

Με όλα αυτά που αναφέρω δεν κηρύσσω κανένα «Κουκουβιστιανό σωβινισμό». Λέγω ένα πολύ κοινό πράγμα: Για να είναι κανείς γνήσιος και αυθεντικός, απαραίτητως θα φέρει τη σφραγίδα της καταγωγής του. Διότι εκεί μέσα βρίσκεται η αλήθεια, είτε το θέλει είτε όχι. Ένα πνευματικό έργο για να ισχύσει γενικά και να έχει παγκοσμιότητα, πρέπει απαραίτητα να έχει εντοπιότητα. Η εντοπιότητα του Χρήστου ήταν αυτή της μάνας του της Κουκουβίστας. **Και δια της μάνας του ζει κανείς και μ' αυτής το όνομα πεθαίνει.**

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΙΑΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΣ ΑΞΙΟΝΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ

Υπό Κων/νου Ράπτη, Καθηγητού, Διδάκτορος Φιλοσοφίας - Ψυχολογίας

Προσκεκλημένος απ' την Ομοσπονδία Συλλόγων Παρνασσίδος ο Καθηγητής Κων. Ράπτης, βρέθηκε φέτος, 6 Αυγούστου 2005, ανήμερα της γιορτής της Μεταμορφώσεως, στην Καλοσκοπή Παρνασσίδος, γενέτειρα του Χρήστου Μαλεβίτση, κατάκορφα στη Γκιώνα.

Ανεβαίνοντας στο βήμα ο Καθηγητής αντίκρισε τα γύρω βουνά, θυμήθηκε πόσο δεμένος ήταν μ' αυτά ο αείμνηστος Χρήστος και απευθυνόμενος στο ακροατήριο είπε:

*Άκουσα λόγο μυστικό να με προστάζει απ' τ' άστρα
Ανέβα στα ψηλά βουνά, στα στοιχειωμένα κάστρα
Όλα να τα περιδιαβείς, όλα να τ' αγναντέψεις
Κι όπ' εύρεις την Πεντάμορφη του δράκου, να την κλέψεις!*

Υπακούοντας στην προτροπή αυτή του ποιητή, ανεβήκαμε κι εμείς σήμερα, αγαπητοί ακροαταί, σε τούτα τα βουνά, που τόσο αγαπούσε ο Χρήστος Μαλεβίτσης, για να αναζητήσουμε μαζί του την Πεντάμορφη του Κόσμου, δηλ. την αλήθεια και την ομορφιά του κόσμου.

Τα βουνά, έλεγε, δεν είναι μόνο πτυχώσεις της γης –είναι ναοί της γης. Κι όποιος ανεβαίνει σ' αυτά βρίσκεται ενώπιος ενώπιω με τον εαυτό του και το Θεό. Και μπορεί να βρει την *Πεντάμορφη* του θρύλου, που είναι η *οντοφάνεια* και η *θεοφάνεια*. Φανέρωση του όντος και φανέρωση του Θεού.

Αυτό ισχύει για όλα τα βουνά, που περιβάλλονται από θρύλους κοσμογονικούς, όπως οι Άλπεις της Ευρώπης, οι Άνδεις της Αμερικής, τα Ιμαλάια της Ασίας και άλλα. Ισχύει κατ' εξοχήν για τούτα τα βουνά που αντικρύζουμε σήμερα: τη Γκιώνα, την Οίτη, τον Παρνασσό... περήφανα βουνά της Ρούμελης, που ανέθρεψαν περήφανους κι ελεύθερους ανθρώπους.

Σ' αυτά τα βουνά γεννήθηκε και γαλουχήθηκε ο Χρήστος Μαλεβίτσης.

Ποιά ήταν η *Πεντάμορφη*, που αναζητούσε; Που θεωρούσε ύψιστη αξία ζωής;

Άλλοι κυνηγούν στη ζωή τους αξίες υλικές: χρήμα, δύναμη, εξουσία...

Άλλοι πνευματικές: επιστήμη, τέχνη, ελευθερία, δημοκρατία.

Για το Χρήστο Μαλεβίτση κορυφαία αξία, την οποία αναζητεί περιπαθώς στη ζωή και στο έργο του, είναι η **υπαρξιακή αλήθεια**.

Τι σημαίνει αυτό; Θα το δούμε μέσα απ' τα έργα του. Έχω φέρει εδώ μερικά απ' τα πολλά και σημαντικά βιβλία του.

Ο ομιλητής παίρνει από διπλανό τραπεζάκι ένα απ' τα βιβλία του τιμωμένου το «**Ανθισμένο Δέντρο**», και το δείχνει στο ακροατήριο. Παίρνει επίσης ένα αγριολούλουδο της Γκιώνας, το δείχνει και λέει:

Βλέπετε αυτό το λουλούδι; Το σχήμα του, το χρώμα του, το άρωμά του; Αν ρωτήσουμε ένα ειδικό, πού οφείλονται αυτά, θα μας πει: Ειδικά κύτταρα του λουλουδιού εκκρίνουν χρωστικές ουσίες και το χρωματίζουν. Άλλα κύτταρα εκκρίνουν πτητικές ουσίες, που επειδή είναι *πτητικές* πετάνε, φτάνουν στην όσφρησή μας και αισθανόμαστε το άρωμα του άνθους.

Αυτά συμβαίνουν όντως, λέει ο Χρήστος Μαλεβίτσης· είναι επιστημονικώς ακριβή και πειραματικώς επαληθεύσιμα, αλλά δεν αρκούν. Διότι άλλο πράγμα είναι η *επιστημονική ακρίβεια* και άλλο η *υπαρξιακή αλήθεια*. Εμείς ζητάμε αυτό το δεύτερο βαθύτερο είδος γνώσης, το οποίο η επιστήμη δε μπορεί να δώσει – δεν είναι η αποστολή της.

Η επιστήμη δίνει **ακρίβεια** – η Φιλοσοφία ζητάει **αλήθεια**.

Ο Χρήστος Μαλεβίτσης διαστέλλει σαφώς αυτές τις δύο έννοιες – *επιστημονική ακρίβεια* απ' τη μια και *υπαρξιακή αλήθεια* απ' την άλλη.

Στην εποχή μας, λέει, η *ακρίβεια* ταυτίζεται με την *αλήθεια* και θεωρείται το μόνο είδος αλήθειας, αλλ' αυτό είναι λάθος.

Το νερό, επί παραδείγματι, αποτελείται από υδρογόνο και οξυγόνο (H_2O) και στη συνήθη θερμοκρασία γίνεται στερεό (πάγος), και σε υψηλή γίνεται αέριο (υδρατμός).

Αυτά όλα έχουν ακρίβεια επιστημονική, αλλά δεν έχουν αλήθεια οντολογική. Θα είχαν αν μας έλεγαν γιατί αυτό το θαυμαστό μόριο, το H_2O , παίζει τέτοιο ρόλο στο Σύμπαν.

Στο παράδειγμα του λουλουδιού πάλι, αν ρωτήσουμε τους ειδικούς *γιατί* τα φυτικά κύτταρα εκκρίνουν χρωστικές και πτητικές ουσίες, που χρωματίζουν και αρωματίζουν τα άνθη, μας απαντούν ότι το κάνουν αυτό για να προσελκύσουν έντομα, που θα πάρουν και θα μεταφέρουν τη γύρη των ανθέων, κι έτσι θα γονιμοποιήσουν και θα διαιωνίσουν το είδος.

Κι αυτή η απάντηση είναι ρεαλιστική και ακριβής επιστημονικώς, αλλά δεν ικανοποιεί οντολογικώς. Διότι δεν λύνει, αλλά μεταθέτει απλώς το μυστήριο του «ανθισμένου δέντρου». Λέει ότι γίνεται για την διαιώνιση του είδους, αλλά δε λέει γιατί να υπάρχει είδος που να αποβλέπει στη διαιώνιση.

Ιδού το άνθος. Η ευγένεια του σχήματος, του χρώματος, του αρώματος δεν έγκειται στη βιοχημεία του, αλλά στη μαγεία του, στην ιερότητα και τη μυστηριακότητα που το περιβάλλει και που δεν εξηγείται επιστημονικώς.

Διότι η επιστήμη έχει όρια, πέρα απ' τα οποία δε μπορεί να προχωρήσει.

Όπως το μάτι του ανθρώπου βλέπει μόνο τα χρώματα που υπάρχουν ανάμεσα στο ερυθρό και το ιώδες (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο, γαλάζιο, πορτοκαλί, βιολετί...), ενώ τα υπόλοιπα, που βρίσκονται υπό το ερυθρό (υπ-ερυθρές ακτίνες) και πέρα απ' το ιώδες (υπερ-ιώδεις ακτίνες) δε μπορεί να τα δει.

Κι όπως το αυτί του ανθρώπου ακούει μόνο τους ήχους που έχουν συχνότητα ανάμεσα στο 16 και τα 20 000 HZ (χέρτζ)· ενώ ήχους με χαμηλότερη ή υψηλότερη συχνότητα (υπό-ήχους και υπερ-ήχους) το αυτί μας δε μπορεί να τους ακούσει, μολονότι υπάρχουν.

Έτσι και το μυαλό του ανθρώπου έχει όρια. Την πραγματικότητα που υπάρχει πέρα απ' αυτά (γνώση εις πλάτος) ή βαθύτερα απ' αυτά (γνώση εις βάθος) η επιστήμη δε μπορεί να τη φτάσει.

Ο Χρήστος Μαλεβίτσης επιχειρεί να την προσεγγίσει από άλλους δρόμους. Ποίηση - Φιλοσοφία - Θρησκεία... Και γίνεται συγχρόνως επιστήμων - ποιητής - φιλόσοφος - μύστης. Δηλαδή πολυδιάστατο πνεύμα, αντίθετα με την τάση της εποχής μας, που θέλει τον άνθρωπο μονοδιά-

στατο βιολογικό ον.

Στο βιβλίο του «**Εσωτερική Διάσταση**» (ο ομιλητής το δείχνει στο ακροατήριο) λέει ότι απορροφήθηκε εξ ολοκλήρου απ' την εξωτερικότητα και κινδυνεύουμε να εξομοιωθούμε με το ζώο ή τη μηχανή ή την οργάνωση, που έχουν μόνο εξωστρέφεια, ενώ ουσία του ανθρώπου είναι η εσωτερικότητα, ο εσωτερικός του κόσμος, η εσωτερική του διάσταση. Αυτή τη διάσταση αναλύει εν συνεχεία, με εντελώς ξεχωριστό και πρωτότυπο τρόπο, και δείχνει πως, χάρη σ' αυτήν, μπορούμε να φτάσουμε εκεί που δε φτάνει η επιστήμη.

Η εσωτερική διάσταση μπορεί να πάρει πολλές μορφές και να γίνει:

- α) Συνείδηση γνωστική – αυτή που θέλει να γνωρίσει την αλήθεια για τον κόσμο.
- β) Συνείδηση ποιητική (ή αισθητική) – αυτή που θέλει να βιώσει την ομορφιά του κόσμου.
- γ) Συνείδηση φιλοσοφική – αυτή που θέλει να εμβαθύνει στο μυστήριο του κόσμου.
- δ) Συνείδηση θρησκευτική (ή μυστική) – αυτή που θέλει να ενωθεί με την πηγή του κόσμου (τη θεότητα) και να γίνει ένα μαζί της.

Στην ιστορία των λαών οι Εβραίοι καλλιέργησαν κυρίως τη θρησκευτική συνείδηση, οι Έλληνες τη φιλοσοφική και αισθητική, οι νεώτεροι Ευρωπαίοι τη γνωστική, οι Αμερικάνοι την τεχνολογική (εφαρμογή της γνωστικής στην πράξη). Αναλόγως οι άλλοι λαοί, αλλά και τα άτομα προσωπικώς.

Ο Χρήστος Μαλεβίτσης, αντλεί απ' όλες τις αυτές τις πηγές και τις παραλλαγές τους: επιστήμη και τεχνολογία, φιλοσοφία και θρησκεία, ποίηση και λογοτεχνία, ιστορία και κοινωνιολογία... Και επιχειρεί έτσι να φωτίσει το διπλό μυστήριο:

«**Το υπάρχουν του κόσμου**» και το «**Το υπάρχουν στον κόσμο**», όπως ο ίδιος χαρακτηρίζει την ύπαρξη του σύμπαντος αφ' ενός, και την ύπαρξη του ανθρώπου μέσα στο σύμπαν αφ'ετέρου. Του σκεπτόμενου και οδυνώμενου ανθρώπου.

Θα μπορούσε, λέει, στη θέση του Σύμπαντος να είναι το τίποτα, το μηδέν, και να μη δημιουργείται κανένα πρόβλημα και κανένα ερώτημα.

Ή, στη θέση του σκεπτόμενου ανθρώπου, του homo sapiens, να είναι ο homo in-sapiens, ο μη σκεπτόμενος άνθρωπος, ο πιθηκοειδής, οπότε και πάλι δεν θα ετίθεντο ερωτήματα και προβλήματα.

Απ' τη στιγμή όμως, που αντί για το *τίποτα* υπάρχει το κάτι, και αντί για το *ά-λογο* όν, υπάρχει το *έλλογο* ον, αναφύονται αμέσως μυστήρια και ζητούν λύση.

Η κρατούσα σήμερα άποψη είναι ότι, το μεν σύμπαν υπάρχει τυχαία, προήλθε από μια *διακύμανση* του κβαντικού κενού. Ο δε homo sapiens διαμορφώθηκε εξελικτικά απ' τη *φυσική επιλογή*, η οποία είναι άσκοπη και τυφλή, δεν έχει σχέδιο, ούτε αποβλέπει σε σκοπό...

Αντίθετα μ' αυτή την άποψη, ο Χρήστος Μαλεβίτσης αξιώνει, το Σύμπαν να έχει νόημα· και η ανθρώπινη ύπαρξη μέσα σ' αυτό να βρίσκει δικαίωση.

Δεν το αποδεικνύει βέβαια – τέτοιες προτάσεις δυστυχώς δεν αποδεικνύονται. Το θέτει όμως ως αίτημα, ως αξίωμα, για τη διάσωση της αξιοπρέπειας του ανθρώπου.

Κατά τις σημερινές αντιλήψεις λοιπόν, που στηρίζονται στα πορίσματα των θετικών επιστημών, της Κβαντικής Φυσικής, της Αστροφυσικής, της Κοσμολογίας και της Εξελικτικής Βιολογίας, ο κόσμος και η ζωή είναι προϊόντα τύχης και ανάγκης – όχι σχεδίου και σκοπού.

Το Σύμπαν στο οποίο ζούμε, προήλθε απ' το Big Bang (Μεγάλη έκρηξη), πριν από 12-15 δισεκα-

τομύρια χρόνια. Το δε Big Bang προήλθε από *κβαντική διακύμανση* του κενού. Οι κβαντικές διακυμάνσεις γίνονται εντελώς τυχαία. Δεν έχουν ούτε αιτία ούτε σκοπό. Δεν υπόκεινται ούτε σε πρόβλεψη ούτε σε έλεγχο. Οι περισσότερες καταρρέουν αυτοστιγμεί. Μερικές μπορεί να δώσουν *φυσσαλίδες χωρο-χρόνου*, κι απ' τις τελευταίες αυτές μπορεί να προκύψει βιώσιμο ή μη βιώσιμο σύμπαν.

Από μια τέτοια κβαντική φυσσαλίδα (= φουσκάλα, σαπουνόφουσκα!) πιστεύεται σήμερα ότι προήλθε το δικό μας σύμπαν.

Έτυχε η φυσσαλίδα να επιζήσει – ενώ εκατομμύρια άλλες κατέρρευσαν. Έτυχε οι «σταθερές» της φυσσαλίδας να είναι ευνοϊκές. Π.χ. η σταθερά της βαρύτητας: Αν είχε τιμή λίγο μεγαλύτερη, το σύμπαν θα κατέρρεε σε κλάσμα δευτερολέπτου. Αν είχε τιμή λίγο μικρότερη, το σύμπαν θα «α-ραίωνε» αστραπιαία, πριν προλάβουν να δημιουργηθούν γαλαξίες, ήλιοι, πλανήτες, ζωή – όπως πιθανώς συνέβη με άλλες φυσσαλίδες - σύμπαντα.

Έτυχε κατόπιν ο πλανήτης Γη να είναι σε κατάλληλη απόσταση από τον Ήλιο. Ούτε πολύ κοντά, όπως ο Ερμής και η Αφροδίτη, που ψήνονται απ' την υπερθέρμανση και δεν έχουν ζωή, ούτε πολύ μακριά, όπως ο Άρης και ο Δίας, που παγώνουν απ' το κρύο και δε μπορούν γι' αυτό να φιλοξενήσουν ζωή.

Έτυχε, εν συνεχεία, όταν εξελίχθηκε η ζωή στη Γη, στον εγκέφαλο κάποιου πιθηκοειδούς να γίνουν «*μεταλλάξεις*» τέτοιες, που ευνόησαν την όρθια στάση και τον έναρθρο λόγο. Το τετράποδο έγινε δίποδο (*homo erectus*) και το ά-λογο έγινε έλλογο (*homo sapiens*).

Θα μπορούσαν αυτά να μην έχουν τύχει (συμβεί), όπως δεν έτυχαν σε άλλους πλανήτες, και η ζωή ή ο άνθρωπος να μην έχουν εμφανισθεί ποτέ στη Γή, όπως δεν εμφανίσθηκαν αλλού.

Έχοντας αυτά υπ' όψιν ο Χρήστος Μαλεβίτσης, παίρνει θέση υπαρξιακή. Στο βιβλίο του «**εφημερία**», βραβευμένο απ' το Ίδρυμα Ουράνη, λέει τα εξής, για τη μοίρα του ανθρώπου στον κόσμο.

– Ο κόσμος δημιουργήθηκε πριν δισεκατομύρια χρόνια. Και θα χαθεί ύστερα από άλλα τόσα. Ή ίσως να υπήρχε πάντα. Και θα υπάρχει πάντα. ...Ο άνθρωπος όμως έρχεται στον κόσμο για μία μόνο ημέρα: Το πρωί της ζωής. Το μεσημέρι της ζωής. Η εσπέρα της ζωής. Ημέρα μία. Και μόνη. Από πού έρχεται δε γνωρίζει. Πού πηγαίνει δεν ξέρει.

Αφού, λοιπόν, ούτε από πού ερχόμαστε ξέρουμε, ούτε που πηγαίνουμε γνωρίζουμε... Κι αφού η διάρκεια της ζωής μας, συγκρινόμενη με του Σύμπαντος, είναι μόλις μία ημέρα – πρωί, μεση-

μέρι, βράδυ... Πριν ξημερώσει νύχτωσε... Ποιο είναι το χρέος μας; Ποια η στάση ζωής που πρέπει να τηρήσουμε; Ο Χρήστος Μαλεβίτσης τη συνοψίζει σε μία λέξη: *εφημερία*.

Είμαστε εφήμεροι; Ας γίνουμε και εφημέριοι. Όσο κρατά η ζωή μας ας

εφημερεύουμε στο ναό της υπάρξεως. Ας κρατάμε, στο πόστο που μας έτυχε, ένα κερί αναμμένο, να φέγγει στα σκοτάδια που έρχονται...

...Το φως του κεριού αυτού ανάβει τον πολυέλαιο του Σύμπαντος...

... Μπορεί ο φλύαρος πολιτισμός γύρω σου να σβήσει το κερί, που δεν το άναψε αυτός. Το κερί άναψε τον πολιτισμό. Αυτό έχει σημασία. Όλα τ' άλλα είναι θνητή φλυαρία. Να στέκεσαι στη σκοπιά σου, με το κερί αναμμένο στο χέρι σου... Όρθιος, με το κερί στο χέρι, σαν φαροφύλακας των διαστημάτων, μήπως δε δουν τ' αστέρια το δρόμο τους και χαθούν στο χάος.

Έτσι έζησε ο Χρήστος Μαλεβίτσης. Όρθιος, σα στρατιώτης στη σκοπιά. Με το κερί αναμμένο, σαν ιερέας στο ναό, που κρατά αναστάσιμη λαμπάδα και λέει στο κοινό «*Δεύτε λάβετε φως*». Με το κερί στο χέρι, σαν φαροφύλακας, που φωτίζει τα σκοτάδια και δείχνει στα πλοία το δρόμο τους.

Κι όταν το κερί αυτό άρχισε να τρεμοσβήνει, ο Χρήστος είπε στον εαυτό του αυτό που λέει στο βιβλίο του «Εφημερία». Το είπε απλά και στωικά κι ας ήταν πρόωρος και άδικος ο χαμός του:

– Η εφημερία σου στο ναό της υπάρξεως τελείωσε. Εσύ που ξαγρύπνησες τόσο, πέσε τώρα κι αποκοιμήσου.

Αυτή ήταν η τραγική διάσταση της ζωής του, την οποία επισημαίνει επίσης στο έργο του εκτενώς και λαμπρώς.

Ο άνθρωπος, λέει, είναι τραγικό όν, τόσο ως άτομο (η τραγωδία του προσώπου), όσο και ως σύνολο (η τραγωδία της Ιστορίας). Η πορεία των ανθρώπων στη ζωή και η πορεία των λαών στην Ιστορία είναι συνήθως τραγική. Ιδού τα αντίστοιχα βιβλία:

«Περί του τραγικού», τιτλοφορείται το ένα.

«Η τραγωδία της Ιστορίας», το άλλο.

Ας τα δούμε συνοπτικά.

Πού έγκειται η τραγικότητα του ανθρώπου;

Σε μια ασυμμετρία, λέει ο Χρήστος Μαλεβίτσης.

Η παρουσία του ανθρώπου στον κόσμο είναι ασύμμετρη με τον κόσμο. Ο κόσμος έχει νομοτέλεια «φυσική», ο άνθρωπος «μεταφυσική» ή πνευματική, που τον φέρνει σε δυσαρμονία με τον κόσμο.

Π.χ. φυσική νομοτέλεια είναι ο θάνατος –που περιμένει κάθε πλάσμα της γης.

Για το Πνεύμα όμως, ο θάνατος του προσώπου, του προσωπικού και ενσυνείδητου όντος, που είναι μοναδικό και ανεπανάληπτο, ακριβώς επειδή είναι πρόσωπο και όχι απρόσωπο όν, ο θάνατος του προσώπου λοιπόν, που για τον Κόσμο είναι φυσικό γεγονός, για το Πνεύμα είναι αφύσικο και σκανδαλώδες γεγονός. Είναι σκάνδαλο μέγα, εκκρεμές εις τον αιώνα. Και αποτελεί αίτημα του Πνεύματος η άρση του σκανδάλου.

Τι ίδιο συμβαίνει με το «φυσικό κακό» (λοιμοί-λιμοί-σεισμοί-καταποντισμοί...) και το «ηθικό κακό» (αδικία-καταπίεση-εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο...).

Για την κρατούσα νομοτέλεια θεωρείται «φυσικό» να υπάρχουν αυτά στη φύση και τη ζωή. Για την πνευματική θεωρείται απαράδεκτο.

Όσο περισσότερο «άνθρωπος» γίνεται κανείς, λέει ο Χ.Μ. τόσο περισσότερο έρχεται σε ρήξη με τη φυσική και κοινωνική νομοτέλεια.

Σε ρήξη και σύγκρουση άνιση και δεινή, απ' την οποία ξέρει ότι θα συντριβεί, και όμως την επιχειρεί. Εδώ βρίσκεται το τραγικό στοιχείο και το τραγικό μεγαλείο του ανθρώπου.

Ο συγγραφέας παραπέμπει και παραθέτει πολλά και λαμπρά παραδείγματα ανθρώπων που έζησαν «στον αστερισμό του τραγικού».

Ιδού μερικά: Η τραγωδία της γνώσεως, που διαδραματίστηκε στον κήπο της Εδέμ και στο βράχο του Καυκάσου έδειξε ότι, κάθε προσπάθεια του ανθρώπου να αποκτήσει θεϊκή γνώση θα έχει βαρύτατο τίμημα.

Στην εβραϊκή παράδοση αυτό δηλώνεται με το προπατορικό αμάρτημα, Ο χοϊκός άνθρωπος «Adhama» στα εβραϊκά θα πει «χώμα» και «Adham» (Αδάμ) θα πει «χωματένιος»), ο χοϊκός άνθρωπος λοιπόν τολμάει να δοκιμάσει τον απαγορευμένο καρπό απ' το δέντρο της γνώσεως και τιμωρείται γι' αυτό μέχρι θανάτου.

Στην ελληνική παράδοση αυτό δηλώνεται με το μύθο του Προμηθέα. «Προ-μηθ-εύς» (από τη ρίζα προ- και μηθ- ή μαθ- =μάθηση, γνώση) είναι ο επιζητών τη μάθηση, τη γνώση, και προ-νοών κατόπιν χάρη στη γνώση.

Ο Προμηθεύς λοιπόν, που τόλμησε επίσης να κλέψει τη γνώση απ' το θεό (τον Δία), αλυσσοδένεται στον Καύκασο και βασανίζεται δια βίου.

Το θέμα χειρίστηκε ο μέγας τραγικός Αισχύλος στην τριλογία του «Προμήθεια»: «*Προμηθεύς πυρφόρος*» - «*Προμηθεύς Δεσμώτης*» - «*Προμηθεύς λυόμενος*». (Σώζεται μόνο ο Δεσμώτης).

Η τραγωδία της γνώσεως συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Όταν παραβιάσαμε τον πυρήνα του ατόμου και «κλέψαμε» τα μυστικά του (πυρηνική ενέργεια), το πληρώσαμε με την τραγωδία της Χιροσίμα. Σαν σήμερα ακριβώς, πριν εξήντα χρόνια, στις 6 Αυγούστου 1945, ρίχτηκε στη Χιροσίμα της Ιαπωνίας η πρώτη ατομική βόμβα, με τα γνωστά αποτελέσματα. Εκατό χιλιάδες νεκροί κι άλλοι τόσο ανάπηροι δια βίου.

Τώρα παραβιάζουμε κι άλλο επτασφράγιστο μυστικό της φύσης: τον πυρήνα του κυττάρου, με το DNA και τον γενετικό κώδικα. Ποιό θα είναι το τίμημα; Άγνωστο ακόμη. Χρειάζεται Αισχύλος να το περιγράψει. Ή Σοφοκλής. Ο Χρήστος Μαλεβίτης μας μυεί τώρα στην τραγωδία του Σοφοκλή «Οιδίπους Τύρρανος». Θέλησε κι αυτός να αποκτήσει ανώτερη γνώση και να λύσει το μυστήριο της καταγωγής του: «ποιος ελμαι, από πού έρχομαι, πού πηγαίνω;» Και το μυστήριο της ζωής, που συμβολίζει η Σφίγγα, την οποία βρίσκει στο δρόμο του.

Πηγαίνει λοιπόν στο Μαντείο των Δελφών, που βρισκόταν στον Παρνασσό και θεωρείται «ομφαλός της γης» και θεματοφύλαξ της θεϊκής σοφίας. Αλλά η απάντηση που πήρε ήταν διφορούμενη και η ερμηνεία που της έδωσε ήταν λανθασμένη. Αντί να τον φωτίσει τον τύφλωσε, και αντί να τον οδηγήσει στην ευτυχία, τον οδήγησε στο έγκλημα και το μίσος. Τον έκανε πατροκτόνο και αιμομείκτη.

Ο Χρήστος Μαλεβίτης παρουσιάζει ως εξής το μήνυμα της τραγωδίας αυτής για το σύγχρονο άνθρωπο:

Η ανθρώπινη γνώση είναι ασήμαντη, ενώ η θεϊκή αμφισήμαντη...

Ακριβώς γιαυτό, σε πολύ έγκλημα εβύθισε η γνώση τον αιώνα μας. (Ενοεί τον Εικοστό Αιώνα, με τους Παγκοσμίους Πολέμους και τη Χιροσίμα).

Και αυτή τη στιγμή οι μισοί επιστήμονες της ανθρωπότητας εργάζονται ευσυνείδητα για τη διά-

πραξη του απολύτου εγκλήματος (εννοεί την τελειοποίηση των όπλων μαζικής καταστροφής).

Η ιστορία ανέδειξε πολλούς μεγαλοφυείς. Όμως η μεγαλοφυΐα του ανθρώπου είναι μηδενική μπροστά σ' αυτό που καλείται να κατανοήσει. Και το μόνο αυθεντικό που μπορεί να κάνει ο άνθρωπος είναι να καταστεί τραγικός ή γελοίος. Επειδή όμως είναι δυσχερής η ανάβαση στο ύψος του τραγικού, κατολισθαίνει ευχερώς στον πυθμένα του γελοίου.

Σημαίνουν αυτά ότι ο Χ.Μ. είναι κατά της γνώσης και της επιστήμης; Όχι βέβαια. Επισημαίνει απλώς μερικά πράγματα:

α) την εγκληματική χρήση της επιστήμης εκ μέρους κύκλων πολιτικών και στρατιωτικών, εκ μέρους εταιρειών οικονομικών και πολυεθνικών...

β) την ελαφρότητα άλλων, που επειδή διασπάσαμε το άτομο ή επειδή πήγαμε στη σελήνη, νομίζουν ότι γίναμε θεοί και δε βλέπουν ότι, αυτό που κατανοούμε είναι πεπερασμένο, ενώ αυτό που αγνοούμε είναι άπειρο.

γ) την ιλαροτραγική εικόνα του σύγχρονου ανθρώπου, που έχει να διαλέξει ανάμεσα στο τραγικό και το κωμικό. Ό,τι να επιλέξει χαμένος θα βγει. Αλλά με το τραγικό θα σώσει την αξιοπρέπειά του και θα χάσει περήφανα, ενώ με το κωμικό θα χάσει γελοία. Μη μπορώντας λοιπόν να ανεβεί στο δύσκολο τραγικό, κατρακυλάει στο εύκολο κωμικό και γελοιοποιείται.

Στην τραγωδία της Ιστορίας και της κοινωνίας έχει επίσης ενσκήψει ο Χρήστος Μαλεβίτσης με περισπούδαστα δοκίμια. Ενώ πλησίαζε προς το τέλος του ο Εικοστός Αιώνας (αλλά και η δική του ζωή, χωρίς αυτό να το ξέρει ακόμα) κάνει έναν απολογισμό των είκοσι αιώνων που πέρασαν απ' την εποχή του Χριστού μέχρι σήμερα, και των αποτελεσμάτων που έφεραν.

Οι πρώτοι Χριστιανοί, λέει, πίστευαν ακραδάντως πως η ιστορική πορεία καθοδηγείται απ' το Θεό και βαίνει προς το τέλος της, αφού όπου νάναι θα γίνει η Δευτέρα Παρουσία, σύμφωνα με τα λόγια του Διδασκάλου «*ου μη παρέλθῃ ἡ γενεά αὕτη, μέχρις οὗ ταῦτα γένῃται*». Και απογοητεύτηκαν όταν είδαν ότι η γενεά παρήλθε, αλλά ο αναμενόμενος δεν ήλθε. Κι όχι μόνο μία, αλλά πάμπολλες γενεές πέρασαν από τότε, χωρίς να δουν τα ίχνη του Θεού στην Ιστορία.

Γι' αυτό η Γαλλική Επανάσταση διεκήρυξε απεριφράστως, ότι η Ιστορία δεν πορεύεται σύμφωνα με την υποτιθέμενη θέληση του θεού, αλλά σύμφωνα με τον Ορθό Λόγο, δηλ. σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους που θέτει το ανθρώπινο μυαλό. Και εγκαθιδρύθηκε έτσι η αστική, κοινοβουλευτική δημοκρατία.

Έρχεται όμως η Ρωσική Επανάσταση και επιβάλλει άλλο δόγμα. Η πορεία της Ιστορίας, λέει, δεν είναι ούτε «θεοτική - χριστιανική», ούτε «ορθολογική - αστική». Είναι μαρξιστική - διαλεκτική! Ακολουθεί δηλ. υποχρεωτικώς και νομοτελειακώς το παρακάτω σχήμα:

Απ' τη δουλοκτησία της Αρχαιότητας και την θεοκρατία του Μεσαίωνα πήγαμε στην αστική και καπιταλιστική κοινωνία των νεωτέρων χρόνων. Η οποία όμως είναι κατώτερη μορφή κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης, άδικη και εκμεταλλευτική. Γι' αυτό τον καπιταλισμό θα διαδεχθεί ο σοσιαλισμός, που είναι ανώτερη και δικαιότερη μορφή κοινωνίας και οικονομίας.

Έχει όμως κι αυτός ατέλειες και γι' αυτό, μετά από ένα μεταβατικό στάδιο, θα παραχωρήσει τη θέση του στον Κομμουνισμό, που είναι η ανώτατη και τελειότατη μορφή κοινωνίας. Γι' αυτό, μετά τη Ρωσία, θα επεκταθεί σ' όλη τη γη και θα βασιλεύει εις τους αιώνες των αιώνων.

Αυτό θα γίνει είτε το θέλουν οι αστοί είτε όχι, διότι είναι νομοτέλεια της Ιστορίας και θα ε-

πέλθει με την αναγκαιότητα φυσικού φαινομένου (!).

Με τέτοιες εξαγγελίες γαλουχήθηκαν εκατομμύρια άνθρωποι σ' όλη τη γη και χύθηκαν ποταμοί αίματος, κατά τον Εικοστό Αιώνα, για την επικράτηση του ...νομοτελειακού φαινομένου, όπως παρουσιαζόταν τότε ο Κομμουνισμός.

Όταν όμως στην αρχή της δεκαετίας του '90, πριν βγει ο Εικοστός Αιώνας, το σύστημα αυτό κατέρρευσε εκ των έσω, και διέψευσε όλες τις δήθεν επιστημονικές προβλέψεις για ...ιστορική αναγκαιότητα και παγκόσμια επικράτηση του Κομμουνισμού, και απογοήτευσε εκατομμύρια ανθρώπους, που είχαν πιστέψει στο όραμα, ή είχαν θυσιάσει γι' αυτό, έγινε σαφές ότι η Ιστορία ακολουθεί δικούς της δρόμους και δεν υπόκειται ούτε σε πρόβλεψη, ούτε σε χειραγώγηση.

Εκτιμώντας λοιπόν ο Χρήστος Μαλεβίσης την ιστορική πορεία του ανθρώπου λέει ότι, με το τέλος του Εικοστού Αιώνα, τελειώνουν όλες οι πολιτικές και κοινωνικές ιδεολογίες, που φανάτιζαν ή εμψύχωναν άλλοτε τους λαούς. Καπιταλισμός, σοσιαλισμός, μαρξισμός, ισλαμισμός, μαοϊσμός...

Τελειώνουν όλες οι πίστεις, όλες οι ηθικές, όλοι οι μύθοι, όλοι οι θεοί των χιλιετιών που προηγήθηκαν. Διότι απεδείχθησαν αυταπάτες, ψευδαισθήσεις, φαντάσματα. Όπου επιζούν ακόμη είναι απολιθώματα του παρελθόντος. Δεν έχουν πια δύναμη να γράψουν ιστορία.

Φτάσαμε λοιπόν στο τέλος της Ιστορίας; Όχι βέβαια, μολονότι μερικοί φιλόσοφοι το λένε αυτό. Φτάσαμε σε μια ιδιάζουσα καμπή της Ιστορίας. Μπορεί η προλεταριακή επανάσταση να μην ήταν κοσμοϊστορικό γεγονός, όπως μας έλεγαν τόσα χρόνια, η πτώση της όμως ήταν. Διότι με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, η ισορροπία του κόσμου διαταράχθηκε. Η πρώην Σοβιετία κατακερματίσθηκε. Οι εθνικιστικές τάσεις και συγκρούσεις πολλαπλασιάζονται. Νέες αυτοκρατορίες αναδύονται. Ινδία, Κίνα, Ιαπωνία...

Ο κόσμος διαιρείται τώρα, όχι σε δεξιούς κι αριστερούς, αλλά σε πλούσιους και φτωχούς. Ποτέ μέχρι τώρα δεν είχε παραχθεί τόσος πλούτος, αλλά και ποτέ μέχρι τώρα δε ζούσαν τόσα εκατομμύρια άνθρωποι κάτω από τα όρια της φτώχειας, ακόμα και σε πλούσιες χώρες. Οι «άθλιοι και μίζεροι» είναι περισσότεροι και αθλιότεροι σήμερα απ' ό,τι στην εποχή που ο Victor Hugo έγραψε τους «Αθλίους» («Les Miserables»).

Μα μήπως το έλυσαν οι πνευματικοί άνθρωποι και τα πνευματικά κινήματα; Θα αντιτείνει κανείς.

Μήπως το έλυσε ο Πλάτων, που έλεγε ότι, για να ευημερήσει η ανθρωπότητα, πρέπει ένα απ' τα δύο να γίνει: *«ή να βασιλεύσουν οι φιλόσοφοι ή να φιλοσοφήσουν οι βασιλείς»;*

Μήπως το έλυσε ο Ναζωραίος, που έλεγε ότι *«η βασιλεία η εμή ουκ εστιν εκ του κόσμου τούτου»;*

Ο Χρήστος Μαλεβίσης απαντά ότι τα κινήματα αυτά, φιλοσοφικά, θρησκευτικά, χριστιανοδημοκρατικά κ.λπ. εκοσμικεύθηκαν στη συνέχεια, δηλ. νοθεύτηκαν και γι' αυτό απέτυχαν.

ΤΟ “ΑΡΠΑΓΜΑ” ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΣΚΟΠΑ ΑΝΤΙΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

Στραβά κι ανάποδα άρχισε τις εργασίες για το «άρπαγμα» του νερού μας από την Κακοτράχη ο Δήμαρχος. Έβαλε στη γραμμή τους σωλήνες για τη μεταφορά του νερού στα άλλα διαμερίσματα και λησμόνησε τις προεκλογικές του υποσχέσεις ότι, τα πάντα θα άρχιζαν με έργα που θα εξασφάλιζαν την ύδρευση του δικού μας χωριού.

Εν τω μεταξύ οι μπουλντόζες των εργολάβων διανοίγουν δρόμους, ξεριζώνουν δέντρα, ακόμη και καρποφόρα, χωρίς να σέβονται τα χωράφια μας και να υπολογίζουν τη ζημιά που προκαλούν στο φυσικό περιβάλλον και ότι υπάρχουν νόμοι που απαγορεύουν τέτοιες ενέργειες και κυρίως, ότι εκκρεμούν προσφυγές στη δικαιοσύνη. Τονίζουμε και πάλι, ότι τα νερά που η φύση έδωσε στην περιφέρεια της Κουκουβίστας είναι επιφανειακά και η ανάβλυσή τους τροφοδοτείται από τη νερομάνα, το Κεφαλόβρυσο.

Αν αυτή η τροφοδότηση διακοπεί, θα σταματήσουν να πηγάζουν και οι μικρότερες πηγές, με συνέπεια να διαταραχθεί η υδατική ισορροπία και γενικότερα το οικοσύστημα.

Το πρόγραμμα της κατασκευής έργων στο Δήμο μας, εξελίσσεται με αξιοπερίεργο τρόπο και χωρίς να έχει ως βάση το συμφέρον των δημοτών.

Πρωθούνται έργα που δεν απαντούν σε ά-

μεσες ανάγκες του πληθυσμού και της οικονομίας του τόπου, ενώ μένουν πίσω έργα τα οποία μπορούν να δώσουν λύσεις. Την ώρα, για παράδειγμα, που δεσμεύονται δισεκατομμύρια για τα αμφίβολης αποτελεσματικότητας έργα του νερού, που η κατασκευή τους θα ολοκληρωθεί το 2040, μεταφέρονται πιστώσεις από προγραμματισθέντα έργα διάνοιξης και συντήρησης δρόμων, επέκτασης καλλιεργειών, κ.λπ. και επειδή δεν βλέπουμε να γίνεται κανένα έργο στο δικό μας χωριό, μας διακατέχει η αγωνία, μήπως και η πίστωση για την ανακαίνιση του κοινοτικού μας καταστήματος μεταφερθεί στο σπάταλο έργο του νερού.

Τέτοιου είδους σκέψεις πρέπει να κάνει η ηγεσία του Δήμου μας και να σταματήσει τη δέσμευση κονδυλίων σε έργα, που δύσκολα θα ολοκληρωθούν ή είναι αμφίβολης χρησιμότητας και πάντα να έχει ως γνώμονα την ισόρροπη ανάπτυξη των Δ.Δ. διαμερισμάτων του Δήμου, γεγονός που με λύπη βλέπουμε ότι δεν γίνεται. Οι εκτιμήσεις από της πλευράς της προτεραιότητας έγιναν θάλασσα. Ο εργαστηριακός προγραμματισμός ποτέ δεν απέδωσε. Πρώτα - πρώτα ρωτιώνται οι κάτοικοι που έχουν σταθμίσει τις ανάγκες του χωριού, μία προς μία και ακολουθούν οι προγραμματισμοί. Εδώ αρχίσαμε ανάποδα. Ποιός φταίει;

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μια ευχάριστη έκπληξη μας επιφύλαξε ο Δήμος μας με την έκδοση της εφημερίδας που κυκλοφόρησε με τον τίτλο «ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ».

Περιέχει ειδήσεις, σχόλια, διαφημίσεις και οτιδήποτε έχει σχέση με τη δραστηριότητα του Δήμου μας. Από το πρώτο φύλλο μαντεύουμε ότι το περιεχόμενο της νέας εφημερίδας θα παρουσιάσει για όλους ενδιαφέρον. Για όσους ανέλαβαν την προσπάθεια αυτή να ευχηθούμε καλή δύναμη και να συμπαρασταθούμε στο έργο τους.

ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής, στην προσπάθειά του να διαφυλάξει τα μνημεία της ορθοδοξίας του χωριού μας, αποφάσισε να διαθέσει το χρηματικό ποσό που συγκεντρώθηκε από το δίσκο των πιστών στις εκκλησίες για τον εξωραϊσμό του προαυλίου χώρου της Αγίας Τριάδας. Το έργο περιλαμβάνει:

— Διαπλάτυνση του χώρου γύρω από την Εκκλησία. Τη διάνοιξη του χώρου ανέλαβαν, χωρίς αμοιβή, δυο χωριανοί μας επιχειρηματίες, οι οποίοι δεν θέλουν να γίνουν γνωστά τα ονόματά τους. Σεβόμαστε την επιθυμία τους.

— Πέτρινα στηρίγματα ύψους ενός μέτρου του τοίχου της Εκκλησίας, για την αντιμετώπιση φθορών και υγρασίας.

— Στήριγμα του δυτικού δρόμου με πέτρινη τοιχοποιία. Το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί ελλείψει χρημάτων. Γι αυτό το εκκλησιαστικό Συμβούλιο ζητάει τη συνδρομή μας. **Η πρωτοβουλία τους είναι αξιόλογη και τους αξίζει ένα ευχαριστώ και ασφαλώς πρέπει να συμπαρασταθούμε.**

φωτό: Μαριάννα Μαλεβίτση

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γεωργ. Αριστείδου Πριόβολος	1.000
Ιερέας παπα Γιάννης Λευκαδίτης	50
Ιωάννης Καμπάνης	50
Αθανάσιος και Μαριάννα Μαλεβίτση	50
Ξυδιάς Ιωάννης του Γεωργίου στη μνήμη των παππούδων του Κων/νου και Δημητρούλας Δανιήλ	50
Γεωργ. Χαμηλός του Δημ.	200
Αλέκος Ματθαίου του Ευαγγ.	100
Θεόδωρος Πυργαμινέλης	20
Μαριάνθη Βέττα (Θεσ/νίκη)	25
Αικατερίνη Τσόχλα του Δημητρ.	30
Νικόλαος και Ανθή Καραγιάννη	50

Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ

Στο φετινό φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, που έγινε από 18 έως 25 Σεπτεμβρίου 2005, συμμετείχε ο Αλέξης Κομνάκος, γιός της Ντίνα Τσοκά – Κομνάκου, με την ταινία «Στο Παίδων», που απέσπασε το πρώτο βραβείο στην κατηγορία των Σπουδαστικών Ταινιών.

Αλέξη μπράβο. Από μικρές ταινίες αναδείχθηκαν μεγάλοι σκηνοθέτες. Να μας ενημερώσεις, όταν θα προβληθεί η ταινία στο σινέ «Απόλλων», για να τη χαρούμε και εμείς.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ο **Γιάννης** και η **Δέσποινα Αλεξίου**, απέκτησαν το πρώτο τους παιδί που είναι αγοράκι.

— Η **Δέσποινα Χ. Λειβαδίτη** και ο **Αντώνιος Γκινόπουλος**, απέκτησαν το δεύτερο παιδάκι τους που είναι κοριτσάκι.

Να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

— Ο **Κώστας** και η **Μαρί Ελέν Αντωνίου** (γιος του μηχανικού μας Μπάμπη Αντωνίου), βάπτισαν την κορούλα τους στον Ιερό Ναό Αγίου Κων/νου και Ελένης στην Πολιτεία και της έδωσαν το όνομα Μαρία. Ακολούθησε δεξίωση στο Πολιτεία Τένις Club.

— Ο **Γιώργος** και η **Κική Τσαντίλη** (εγγονή του Αλεξ. Ευθ. Αλεξίου), βάπτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Αλεξάνδρα.

Να ζήσουν τα νεοφώτιστα.

ΓΑΜΟΙ

— Την Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου 2005 στον Ιερό Ναό του Αγίου Χαραλάμπους στο πεδίο του Άρεως ο **Ζαν Λαθάντ** και η **Κατερίνα Παναγιώτου** (κόρη της αξεχαστης Κούλας Χαμηλού Κρίκα) ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου.

— Την Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου 2005, τέλεσαν τους γάμους τους στον Ιερό Ναό Αγ. Ειρήνης Γαλασίου, ο **Φώτης Παν. Βλάχος** και η **Άμψυ Λόου**.

— Στον Ιερό Ναό της Αγίας Φιλοθέης στη Φιλοθέη ο **Κωνσταντίνος Λευκαδίτης** και η **Ιωάννα Ψάρου**, τέλεσαν τους γάμους τους.

Μετά το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στο κτήμα «Αργιθέα».

ΠΕΝΘΗ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΙΩ. ΔΑΝΙΗΛ (1934-2005)

Στις 17 Ιουλίου απεβίωσε στο χωριό της γυναίκας του στο Πυργάκι Τριφυλλίας, ο Βασ. Δανιήλ. Ο αδελφός του και συνεργάτης μας, έστειλε την ακόλουθη νεκρολογία:

Με συντριβή ψυχής αποφασίζω να πω, σε συντομία, λίγα λόγια για σένα, ακριβέ μου αδερφέ Βασίλη... Ο πόνος για τον αιφνίδιο χαμό σου είναι άφατος. Από πού ν' αρχίσω; Νιώθω σα να ορφάνεψα κι εγώ για δεύτερη φορά, μια καταραμένη μέρα, στις 17 Ιούλη 2005, πενήντα οχτώ ακριβώς χρόνια μετά τον άδικο θάνατο του πατέρα μας στη θολή εποχή του Εμφύλιου.

Έζησες..., ζήσαμε πολύ δύσκολες μέρες στην τρυφερή μας νιότη, εκεί κάτω στο «Μύλο», στο ποτάμι, στο γεφύρι μας. Ήσουν κι εσύ ένα «Λιουγκόπουλο»... Φτωχό, αλλά φιλότιμο και καλόκαρδο. Οι στερήσεις, η ορφάνια, ο ξεριζωμός, δεν σε πτοήσανε ποτέ.

Με θέληση και πείσμα για ζωή κι επιτυχία κατέβηκες στην Αθήνα, το '50, εκεί στα στενά της Πλάκας. Κι εγώ μαζί σου. Πάντα μαζί σου σ' όλες τις περιπέτειες. Ήσουν ο μεγάλος μου αδερφός,

ο αγαπημένος. Και το στήριγμά μου. Κάθε δικό σου πόνο, εγώ τον βίωνα διπλά. Αγωνιστήκαμε μαζί για χρόνια, αναζητώντας –πότε πουλώντας πάγο με το καροτσάκι, πότε πλέκοντας καλαθάκια για λουλούδια– ένα πενιχρό μεροκάματο... Δεν χαθήκαμε! Με αγώνες κι αγωνίες, η ζωή καλυτέρευσε.

Πάντα μοχθώντας για τον επιούσιο, κατάφερες και να σπουδάσεις. Πρώτα στη Διπλάρειο Τεχνική Σχολή. Μετά στο Νυχτερινό Γυμνάσιο, επτά χρόνια.

Μπήκες με εξετάσεις στον ΟΤΕ και με την εργατικότητα, τις γνώσεις και την οξυδερκεία σου, εξελίχθηκες ως την κορυφή του Τεχνικού Τομέα, ενώ παράλληλα αγαπήθηκες απ' όλους τους συναδέλφους σου για το διαμαντένιο χαρακτήρα σου. Με τον καιρό δημιούργησες και μια υπέροχη οικογένεια. Έφτασες ως τον Πύργο της Τριφυλλίας – στο Πυργάκι, όπου είχα παντρευτεί κι εγώ – και βρήκες την καλή κι αγαπημένη σου σύντροφο: Την Ελευθερία, την καθηγήτριά. Η Γιούλη κι ο Γιάννης ήρθαν και συμπλήρωσαν την ευτυχία σας.

Υπήρξες το αετόπουλο της Γκιώνας. Αγάπησες απέραντα την Κουκουβίστα μας, το Μύλο, το γεφύρι, το ποτάμι. Η ψυχή σου και η σκέψη σου πετούσαν διαρκώς σ' αυτά τα μέρη, που τάζησες σαν παιδί στα πικρά, στα πέτρινα χρόνια.

Ωστόσο, αγάπησες και το Πυργάκι της Τριφυλλίας Τόκαμες δεύτερη πατρίδα σου. Ρίζωσες εκεί, με σπίτι και περιουσία.

Και ήρθε η αποφράδα μέρα. 17 του Ιούλη... Ίδια μέρα με τον πατέρα μας. Άφησες το μάταιο αυτό κόσμο, περνώντας στον άλλο, της αιώνιας σιωπής, με μια πνοή,

ανάλαφρα, ξαφνικά, χωρίς πόνο, εκεί στο Πυργάκι, στο σπίτι σου, πλάι στην αγαπημένη σου σύζυγο. Στα καφενεία με τα πλατάνια δίπλα, έπεσε σαν κεραυνός το τραγικό άγγελμα... Η ψυχούλα σου, αγνή και άδολη, πέταξε στους Ουρανούς, σαν τον αϊτό... Κι ο παπΑριστειδης, ο καλός ιερέας του χωριού, την άλλη μέρα, μετά τη σχετική ακολουθία, δάκρυσε κι αυτός, μαζί με όλο το χωριό του Πύργου και όλους τους συγγενείς και φίλους, που μπόρεσαν να φτάσουν ως εκεί, κοντάσου, για τον ύστατο χαιρετισμό. Δάκρυσε... Και με τρεμάμενα από συγκίνηση χείλη, έπλεξε το εγκώμιό σου...

Βασίλη! Ήταν θέλημα Θεού να μην ξαναδείς τα μέρη του «Μύλου» μας στο ποτάμι, χαμηλά. Κι εγώ, χωρίς εσένα δεν ξαναπάω στο «Μύλο» που τόσο αγαπήσαμε... Έμεινες στη δεύτερη πατρίδα, το Πυργάκι, εκεί όπου πονετικοί άνθρωποι, αληθινοί φίλοι, σε κράτησαν κοντά τους. Εκεί άνοιξε και η αγκαλιά της γης, με χώμα ελαφρύ, που σε δέχτηκε.

Μα, η ψυχή σου, λεύτερη σαν τ' αετόπουλα των βουνοκορφών της Γκιώνας, θα φτερουγίζει ασφαλώς και στη γλυκιά γενέτειρα.

Καλό σου ταξίδι, μεγάλε και περήφανε αδερφέ μου!

Αναπαύσου ελαφρά. Κανείς, ποτέ, απ' όσους σε γνώρισαν, δεν πρόκειται να σε λησμονήσει. Είναι κι αυτό μια μικρή πικρή παρηγοριά για μένα.

Αντίο, μικρό Λιουγκόπουλο, παιδί του μπάρμπα Γιάννη, τρανέ μου αδερφέ!

ΝΙΚΟΣ Ι. ΔΑΝΙΗΛ

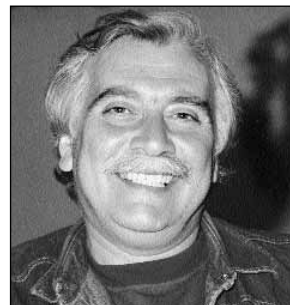
ΚΑΛΙΟΠΗ Γ. ΔΑΝΙΗΛ (1915-2005)

Στις 25.9.2005 απεβίωσε στην Αθήνα η Καλλιόπη Γ. Δανιήλ. Είχε γεννηθεί στα Βίλλια και είχε παντρευτεί το χωριανό μας Γεώργιο Δανιήλ (Λιούγκα) η εξόδιος ακολουθία εψάλη στον Άγιο Γεώργιο και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο του Σωτήρος.

ΚΥΡ. ΓΚΙΟΥΛΜΠΑΞΙΩΤΗΣ (1946-2005)

Στις 23/7/2005 έφυγε από κοντά μας ο Κυριάκος Γκιουλμπαξιώτης. Ο αλησμόνητος Κυριάκος, είχε γεννηθεί στην Αθήνα από γονείς Κωνσταντινοπολίτες.

Νωρίς έδειξε την κλίση του στο εμπόριο και με το γάμο του με τη χωριανή μας Βάγια Ευθ. Τσίγα, ανέπτυξαν μια αξιόλογη

βιοτεχνία πλεκτών ειδών.

Η εκλεκτή ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, έγινε σύνητομα γνωστή στο πανελλήνιο και η επιχείρηση κατέλαβε μια σπουδαία θέση στην αγορά με πολλά υποκαταστήματα και παραρτήματα στο εσωτερικό, καθώς και αξιόλογες εξαγωγές στην αλλοδαπή. Τόσο ο αξέχαστος Κυριάκος, όσο και η αγαπημένη μας Βάγια, στάθηκαν πολλές φορές συμπαραστάτες στο Σύνδεσμο μας και εκτός των άλλων, κάθε χρόνο στο λαχείο μας περιλαμβάνονταν δώρα της επιχείρησής τους.

Λες και προέβλεπε τον πρόωρο θάνατο του και μετέδωσε την αγάπη για την κατασκευή και εμπορία πλεκτών ειδών στη Βάγια και στα αγαπημένα του παιδιά Νίκο και Βασιλική, που σήμερα συνεχίζουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης.

Ευχόμαστε παρηγοριά στους οικείους τους και να τον αναπαύσει ο Θεός.

Έκθεση Ζωγραφικής

Ο μεγάλος μας ζωγράφος **Λάμπρος Αλας** εκθέτει τα έργα του, πρόσωπα, τοπία, αντικείμενα, ζωγραφι-

κή στην Αίθουσα Νεοφύτου Δούκα 5, Κολωνάκι. Εγκαίνια: Δευτέρα 31 Οκτωβρίου, 7:30 το βράδυ. Διάρκεια ως τις 19 Νοεμβρίου 2005.

Η Ευθυμία Κυριαζή, που με το γλυκό της χαμόγελο, μας σερβίρει στην παραδοσιακή ταβέρνα του πατέρα της Θανάση Κυριαζή (Καραμπέτσου).

Τελείωσε τις σπουδές τις στο Ε.Μ.Π. και ορκίστηκε πολιτικός μηχανικός. Συνεχίζει δε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στο ίδιο τμήμα. Μπράβο Έφη. Καλή σταδιοδρομία. Μπράβο στο Θανάση και τη γυναίκα του που έβγαλαν αυτά τα θαυμάσια παιδιά!

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	€		€		
997	Κυριάκης Αθανάσιος Π. στη μνήμη Ιωά. Κιτσόπουλου	20	26	Μπουκουβάλας Ιωάν. (Θεσ/νίκη στη μνήμη της συζύγου Κωνσταντίνας καί γιού του Δήμου	40
998	Λιάκου Σοφία στη μνήμη Ιωάν. Μαντά	30	27	Λεβέντη Καίτη (Θεσ/νίκη) στη μνήμη της μητέρας της Κων/νας Μπουκουβάλα και αδελφού της Δήμου	30
1000	Ζησίμου Κατίνα (Δαύλεια)	10	28	Σιότροπου - Σακαντάρη Λένα	20
1	Μαλεβίτση-Βασιλοπούλου Σούλα στη μνήμη γονέων και αδελφού της Χρήστου	50	29	Ράπτης Αθανάσιος (Καλοσκοπή) στη μνήμη Αθ. Μώρη	10
2	Στεφανία Κόλλια	51	30	Ράπτης Αθανάσιος (Καλοσκοπή) στη μνήμη Στέλιου Κολλύρη	10
3	Αδάμ Ελένη (Λειβαδιά)	15	31	Φερμάνογλου - Χαμηλού Μάρθα	20
4	Κωστούρος Ιωάννης	30	32	Τσίγας Δημήτριος Κ. στη μνήμη του πατέρα του Κώστα	20
5	Βασιλάκη Ελένη	50	33	Βλάχος Παναγιώτης Κωστ.	20
6	Παπανικολάου Χρυσούλα στη μνήμη του συζύγου της Θεοχάρη (Γερμανία)	50	34	Παναγιώτης και Κατερίνα Τομαρά στη μνήμη του αγαπημένου τους θείου Βασιλείου Δανιήλ	50
7	Παπανικολάου Ιωάννης Θεοχ.	50	35	Χαμηλός Μίμης στη μνήμη του εξαδέλφου του Κυριάκου Γκιουλμπαξιώτη αντί στεφάνου	50
8	Καρυωτάκης Μιχάλης	20	36	Αδάμ Μαρία Αγγ.	10
9	Αφοί Δημήτριος & Ευθυμία Γ. Χαμηλού (ΗΠΑ) στη μνήμη των Ιωάν. Κιτσόπουλου, Ιωάν. Μαντά και Δημ. Θώδα	50	37	Αλεξίου Βάγια	20
10	Χαμηλός Γεώργιος στη μνήμη των Ιωάν. Κιτσόπουλου, Ιωάν. Μαντά και Δ. Θώδα	10	38	Καϊλης Παναγιώτης	10
11	Μαλεβίτση Μαριάννα	10	39	Βασιλείου Δήμητρα Βασ.	15
12	Κόλλα Κωνσταντίνα	40	42	Φέξη Ευθυμία στη μνήμη του συζύγου της Θεοδώρου	10
13	Δανιήλ Δήμητρα στη μνήμη του συζύγου της Γεωργίου	30	44	Ο Νίκος Ι. Δανιήλ και η σύζυγός του Μαρία στη μνήμη του αγαπημένου τους αδερφού Βασίλη	300
14	Βοξαλίδης Παναγιώτης στη μνήμη Ιωάν. Κουφού	10	45	Οικ. Τσίγα Ιωάννη του Ευαγ. στη μνήμη του γιού τους Βασίλη	40
15	Παπαγεωργίου Σοφία (Θεσ/νίκη) στη μνήμη του συζύγου της Ευθυμίου	50	46	Χαμηλός Νικόλαος (Καναδάς)	328
16	Καλοβρενάς Νίκος στη μνήμη Μαρίας Μπεθάνη	20	47	Τσώνος Αλέξανδρος (Λαύριο)	30
17	Κόλια Πίτσα στη μνήμη του συζύγου της και γιού της	20	49	Σκουρτιά Ασημίνα Θεσ/νίκη	30
18	Γεωργίου Νικόλαος	20	50	Παπανικολάου Γιώργος (Λειβαδιά)	20
19	Παπανικολάου Παναγιώτης (Λειβαδιά)	50	52	Καραϊσκού Αθαν. (Παλαμάς Καρδίτσας)	20
20	Ζούγρος Νικηφόρος	20	53	Παντελίδου Γεωργία στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη	20
21	Βλάχος Αθανάσιος (Γραβιά)	10	54	Οικ. Κωνσταντίας Γ. Τομαρά στη μνήμη του Βασ. Δανιήλ	50
22	Βλάχος Δημήτριος Αθ.	10			
23	Οικογ. Τσέα Πέτρου	15			
24	Οικογ. Μαλιβίτση Ελ. (Θ/νίκη) στη μνήμη του συζύγου και πατέρα Αθ. Μαλιβίτση (Καρατσιόλη)	15			
25	Αχλαδάς Λάμπρος Ιωάν.	20			

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΑ

Περισσότερα από κάθε άλλη χρονιά ήταν τα νέα παιδιά που με τα τραγούδια τους, τις φωνές τους και τις εκδηλώσεις τους, έδωσαν στο χωριό μας ζωντάνια. Σωστό μελισσολόι. Στέκι για τους μικρούς οι παιδικές χαρές και για τα μεγαλύτερα η κεντρική πλατεία και τα καφενεία, όπου αγόρια και κορίτσια έπαιζαν και συζητούσαν ξένοιαστα.

Από τις εκδηλώσεις τους ξεχωρίζουμε το μεγάλο πάρτι που έγινε στον ειδυλλιακό χώρο της Αγίας Ελένης στο Κεφαλόβρυσο, τη νύχτα της 15ης Αυγούστου. Η οργάνωση ήταν τέλεια και η διασκέδαση κράτησε μέχρι τα ξημερώματα. Κάτι όμως που δεν θα συγχωρέσουμε είναι, ότι με τη λήξη της διασκέδασης δεν καθάρισαν το χώρο από τα άχρηστα αντικείμενα γεγονός που ανάγκασε χωριανό μας να διαθέσει ένα μεροκάματο για το καθάρισμα.

Ακόμη ένας αριθμός νέων παιδιών έκαναν μια μεγάλη πεζοπορία και περνώντας λόγγους από έλατα, ανέβηκαν στην αλπική ζώνη της Γκιώνας (ύψος 2510 μ.). Η εκδρομή αυτή γίνεται σχεδόν κάθε χρόνο και βασίζεται στη μεγάλη εμπειρία και γνωριμία με το βουνό που απέκτησε ο οδηγός καθηγητής Γιάννης Καλογήρου.

Δεν έχουν στείλει για δημοσίευση όμως καμιά περιγραφή από τη μαγευτική ανατολή του ηλίου που αντικρύζουν τα ξημερώματα στην κορυφή του πανύψηλου βουνού. Την περιμένουμε.

ΤΑ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ

Ευνοϊκές ήταν οι καιρικές συνθήκες για όσους καλλιέργησαν φέτος στους κήπους και στα ελάχιστα χωράφια τους πατάτες, φασόλια και λοιπά κηπευτικά. Δεν φύσηξε λίβας και ο δροσερός καιρός επέτρεψε να ωριμάσουν οι καρποί κανονικά. Ο κίνδυνος όμως και η καταστροφή ήλθε από τα παχύδερμα θηλαστικά, τα αγριογούρουνα. Τα άθλια αυτά ζωντανά συμπεριφέρονται σα να είναι δικά τους τα κτήματα. Χώνονται μέσα στις καλλιέργειες και τις καταστρέφουν. Μάταια οι χωριανοί με φωτιές, φωνές και ξενύχτια, αγωνίζονται να σώσουν τις σοδειές τους απ' τα δόντια τους. Υποσχέσεις για αποζημίωση δόθηκαν πολλές. Ας ελπίσουμε.

φωτό: Γιάννης Καλογήρου

Διακρίνονται από αριστερά προς τα δεξιά: Ορθιοι: Πολυχρονιάδης Στελ., Χριστοδούλου Γιώτα, Φίκας Περικλής, Σαρίδης Δημητρ., Φίκας Νίκος, Κωστούλα Λένα, Καλόγηρος Γιώργος.

Καθιστοί: Κολλύρης Νίκος, Κόλλιας Νίκος, Καλογήρου Αλέκα, Σαρίδη Βάσω, Καλογήρου Αναστ., Φίκα Λένα, Ματθαίου Μαρία.

φωτό: Μαρίαννα Μαλεβίση

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Το στενό μονοπάτι που συνδέει τις τρεις βρύσες Κρύα Βρύση – Παπλάκι – Μπάρμπεση, ανέλαβε την πρωτοβουλία και το περιποιήθηκε (διανοίξεις, στηρίγματα, κλπ) ο Σύλλογος Λαμίας. Έτσι τώρα διαμορφώθηκε ένας χώρος αναψυχής που προσφέρεται για περπάτημα με ευκολία, χωρίς βιασύνη και εμπόδια. Το έργο το είχε υποσχεθεί, ότι θα μας το έφτιαχνε ο Δήμος, ύστερα μάλιστα απο κατάλληλη τεχνική μελέτη, το 1999. Έμειναν στην υπόσχεση. Η σημασία του όμως για το χωριό είναι πολύ μεγάλη και πρέπει να ολοκληρωθεί

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

γράφει η Βασιλεία Γιασιράνη - Κυρίτση

Ολες οι Κυριακές και οι γιορτές δεν είναι ίδιες. Και στις πόλεις μας δεν έχουμε την πολυτέλεια να δώσουμε το παρών στην εκκλησία της ενορίας μας και δε γνωρίζουμε τις περισσότερες φορές τα τελετουργικά έθιμα των εορτών.

Έτσι το Σάββατο του Σωτήρος κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας και ενώ η εκκλησία είναι κατάμεστη από χωριανούς που μένουν ή παραθερίζουν στο χωριό, —ο παπά Γιάννης κατορθώνει πάντα να γεμίζει τον Άη-Γιώργη— και ενώ καλοτυχίζω τον εαυτό μου για την παρουσία μου στο χωριό και την αποφυγή του καύσωνα που ταλανίζει τους κατοίκους της πρωτεύουσας και των μεγάλων πόλεων, βλέπω τοποθετημένο κάτω από την εικόνα του Δεσπότη Χριστού ένα μεγάλο πανέρι με σταφύλι. Ακούω τον παπά Γιάννη να διαβάζει το κοντάκιο **«επί του όρους»** και μετά να ακολουθεί η εξής ευχή:

«Ευλόγησον, Κύριε, τον καρπόν τούτον της αμπέλου τον νέον, ον δια της του αέρος ευκρασίας και των σταγόνων της βροχής, και της των καιρών γαλήνης εις ταύτην την ωριμωτάτην στάσιν ελθείν ηυδόκησας, ίνα η εν ημίν, τοις εξ αυτού του γεννήματος της αμπέλου μεταλαμβάνουσιν, εις ευφροσύνην, και τοις προσενεγκάσι δώρον, εις εξιλασμόν αμαρτιών δια του ιερού και αγίου σώματος και αίματος του Χριστού σου, μεθ' ον ευλογητός ει, συν τω παναγίω και αγαθώ και ζωοποιώ σου πνεύ-

ματι, νυν και αεί, και εις τους αιώνας των αιώνων.»

Μετά δε από την απόλυση ο παπά Γιάννης μαζί με το αντίδωρο βλέπω να προσφέρει στους πιστούς και από ένα τσαμπί σταφύλι, θυμίζοντας στους χωριανούς το παμπάλαιο έθιμο, το εκφραζόμενο με τους στίχους «Του Σωτήρος με το μαντίλι και της Παναγιάς με το κοφίνι».

Οι Κουκουβιστιανοί και ιδιαίτερα οι γυναίκες τα Σαββατοκύριακα κυρίως κατέβαιναν στα αμπέλια που βρίσκονταν σε προσηλία και χαμηλά μέρη, στη Σμίξη, στα Καλύβια, στην Τούρλα, που έδιναν τα καλύτερα σταφύλια και τα πιο γλυκά σύκα.

Όμως καλά αμπέλια υπήρχαν στον Άη-Νικόλα, στις Δραμπάλες στον Παλιόσταυλο, στον Μαύρο τον Κάμπο και αλλού, τοποθεσίες που τις επισκέπτονταν και αυτές για να «ρογολογήσουν» τις καλύτερες ρόγες.

Αφού καρπολογούσαν τις ώριμες ρόγες με τα καλάθια στα χέρια, ή τα ταγάρια με τα μυρωδάτα σύκα ανηφόριζαν χαρούμενες στο χωριό.

Περνώντας από τα σοκάκια και όταν ανέβαιναν προς την Ποτίμη, αν συναντούσαν ηλικιωμένους, τους φίλευαν με ρόγες και φιλοφρονήσεις για να πάρουν τις ευχές τους.

Βέβαια δεν παρέλειπαν να πάνε την Κυριακή στην εκκλησία ένα πανέρι γεμάτο ζηλευτές ρόγες σκεπασμένο με την υφαντή χειροποίητη πετσέτα, να τις ευλογήσει ο ιερέας, να γίνουν

οι πιο γλυκές ρόγες και να βγάλουν το καλύτερο κρασί της περιοχής.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό ποίημα που έλεγαν τα παιδιά αυτήν την περίοδο παίζοντας στο αλώνι της Κακοτράχης, όπως μου το απαγγείλε ο Λάμπρος Αχλαδάς, ήταν:

*«Άφηκα σύκα και σταφύλια
και σταυρό στη θημωνίτσα
ήρθα πίσω και ηύρα
φύτρ.....»*

Στίχοι που δηλώνουν πως τα παιδιά συναντούσαν τα πρώτα σύκα και σταφύλια όταν έφτιαχναν τις θημωνιές των σιτηρών και όταν γύριζαν πίσω δεν εύρισκαν τίποτα παρά μόνο φύτρα της γης. Οι εκδηλώσεις αυτές προετοίμαζαν το μεγάλο πανηγύρι του τρύγου που θα άλλαζε την όψη του χωριού και θα έδινε άλλο τόνο στη ζωή τους.

Με το έθιμο λοιπόν της ευλογίας των σταφυλιών που θα δώσουν το κρασί της Θείας Κοινωνίας ο παπά- Γιάννης, ανασκαλεύοντας το παρελθόν, ξαναφέρει στους ηλικιωμένους νοσταλγικές, γλυκές μνήμες και τους αφήνει, όπως τις διηγούνται σε μένα, να τις ξαναζούν.

Πηγές: ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ανατύπωσης ΣΤ 1998.

Μαρτυρίες παπά Γιάννη Λευκαδίτη, Λάμπρου Αχλαδά, Θεοφάνη Λευκαδίτη, Μαρίας Τούμπα, Βάγιας Αλεξίου, Παρασκευής Χαμηλού.

Κήποι με Λουλούδια

Είμαστε στις αρχές του φθινοπώρου και οι αυλές και τα πεζούλια του χωριού μας είναι γεμάτες με λουλούδια. Πολλά είναι αυτά τα σπίτια. Ο φακός μας έπεσε σε δυο σπίτια που η περιποίηση των λουλουδιών έγινε με ιδιαίτερη φροντίδα και αγάπη.

Ο κρεμαστός κήπος της **Πηνελόπης Ν. Κυριαζή** γεμάτος με κόκκινες ντάλιες, που έχουν γίνει από χρόνια παράδοση και κοσμούν τους κήπους μας.

Σε όλο τον προαύλιο χώρο της **Κατίνας Κ. Βλάχου**, σε μια έκταση εκατό περίπου τετραγωνικών έχουν φυτευθεί κάθε λογής λουλούδια με μια ομορφιά που αγαλιάζει την ψυχή μας.

Αυγουστιάτικες βραδιές στην όμορφη Καδοσκοπή

Γράφει ο Φάνης Λευκαδίτης

Η Ανδριάντα, η μασκότ που έχει το δικό της χώρο στο Ξενοδοχείο

Μπουχτισμένοι από τα καθιερωμένα στις 15 Αυγούστου το βράδυ πήγαμε να διασκεδάσουμε λιγάκι στο εξοχικό κέντρο «vista» του συγχρόνου ξενοδοχείου στην Αγ. Τριάδα. Ήταν μια υπέροχη βραδιά. Εκτός από τις πικάντικης γαστρονομικές απολαύσεις χαρήκαμε και τη μαγεία της φύσης, και μάλιστα σ' όλο της το μεγαλείο.

Το ολόγιομο φεγγάρι φώτιζε την απέραντη ελατόφυτη Οίτη. Τα νυχτοπούλια έκρωζαν ολόγυρα στους λόγγους. Ο πολύχρωμος φωτισμός του υπαίθριου γνωστού κέντρου χάρμα ομορφιάς. Το ελαφρό αεράκι του φημισμένου δάσους δρό-

σιζε τα μπαϊλντισμένα από το Αυγουσιάτικο κάμμα μέτωπά μας. Μια μικρή αλεπουδίτσα, η μασκότ του κέντρου, τολμηρή και άφοβη έψαχνε για τροφές γύρω από τα τραπέζια των έκπληκτων πελατών. Απολαμβάνοντας τους μελωδικούς σκοπούς της έξοχης ορχήστρας και τα λαϊκά τραγούδια των καλλικέλαδων ερμηνευτών γευτήκαμε τα εκλεκτά εδέσματα του πεντακάθαρου κέντρου. Οι τιμές του προσιτές και το προσωπικό του πρόθυμο, ευγενικό και εξυπηρετικό, δίχως καθυστέρηση έφταναν οι παραγγελίες.

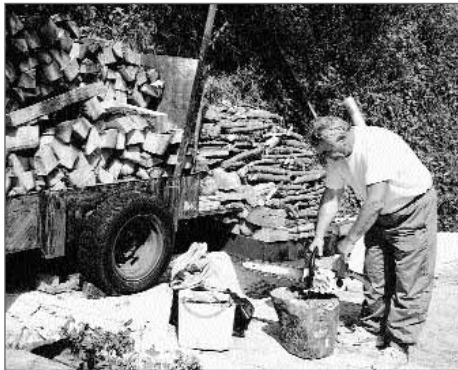
Ακολούθησαν τ' αθάνατα δημοτικά τραγούδια από σπουδαίους οργανοπαίχτες, αλλά και καλλίφωνους τραγουδιστές ικανοποιώντας και την επιθυμία των νοσταλγών της παραδοσιακής μας μουσικής οι οποίοι ξεφάντωσαν ως τα ξημερώματα της επομένης.

Το φυσικό περιβάλλον εξωτικό. Η ατμόσφαιρα πανηγυρική-ψυχαγωγική. Η χαρά που νιώσαμε μοναδική, ανεπανάληπτη. Αξίζουν συγχαρητήρια στη Διεύθυνση του Κέντρου.

οικονομία στα καύσιμα!

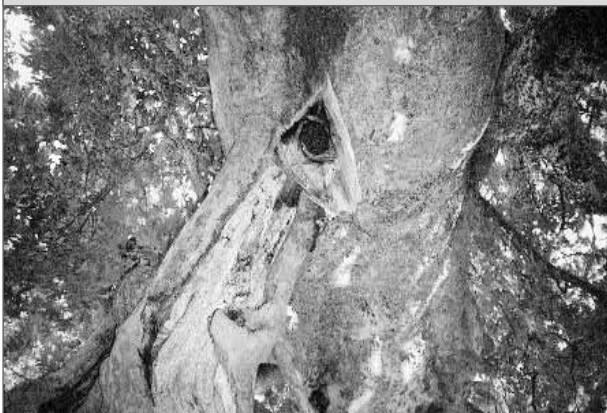
Το καλοκαίρι καλά περάσαμε. Τα δύσκολα και προπά-
ντων οι δυσμενείς προβλέψεις και τα οικονομικά
προβλήματα τώρα έρχονται. Οι χωριανοί μας όμως δεν το παίρνουν κατάκαρδα. Ξέρουν ότι η φύση δεν μας
εγκαταλείπει. Βοηθάει όσους ζούνε κοντά της και τους ανταμείβει. Από μια βόλτα στους δρόμους του χω-
ριού διαπιστώσαμε ότι όλοι ετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν την πετρελαϊκή κρίση με τον οικονομικότερο
μάλιστα τρόπο. Έτσι: Ο **Κώστας Φ. Βλάχος** έστησε τη «γαϊδούρα» του και με το πατροπαράδοτο πριόνι ε-
τοιμάζει για τη στόφα τα ελάτινα γκριζιάρια.

Πιο σύγχρονος ο **Δημ. Ι. Χαμηλός** με το αλυσοπρίονο έστησε τον «τρακά» του και τον προορίζει για το
τζάκι. Εκείνη όμως που φαίνεται περισσότερο αισιόδοξη ήταν η **Κωνσταντία Λ. Κουμπούρη** με το λεβέντη
της το γαίδαρο, που ανεβαίνει με άνεση τα μονοπάτια, ανταποδίδοντας τις περιποιήσεις του χωρίς να χρει-
άζεται βενζίνη ή να πληρώνει τέλη κυκλοφορίας. Το παράπονό του είναι ότι δεν βρίσκει ταίρι γιατί αυτός και
ένας ακόμη υπάρχουν στο χωριό.

φωτό: Μαρίαννα Μαλεβίση

ΠΛΗΓΗ ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΟ

Σμήνος μελισσών αμόλυσε από το μελισσώνα του
και εγκαταστάθηκε στο κοίλωμα που είχε δημιουρ-
γηθεί σε ένα από τα πανάρχαια πλατάνια της Αγίας
Τριάδας. Ασυνείδητοι συνάνθρωποί μας με αλυσο-
πρίονο έκοψαν την κοιλότητα του πλατάνου και
αφού τον πλήγωσαν βαθύτατα μάζεψαν το μελίσσι.
Το γεγονός αναφέρθηκε στο δασαρχείο και περιμέ-
νουμε τις ενέργειές του. **(Τρέχα - Γύρευε...)**

Αν ο Θεός φωτίσει τον παπαΓιάννη που νοιάζεται για
τα «οχυρά» της πολιτιστικής κληρονομιάς μας, κάτι
μπορεί να γίνει. Εμείς είμαστε πρόθυμοι να τον βοη-
θήσουμε.

ΚΛΕΙΣΤΟΣ Ο ΞΕΝΩΝΑΣ. Τον Αύγουστο του 2002 ύστερα απο διαγωνισμό έγινε εκμίσθωση του ξενώνα
του χωριού μας. Τα χρόνια που μεσολάβησαν ο ξενώνας λειτούργησε και όσοι είχαν την τύχη να διανυκτε-
ρεύσουν σ' αυτόν ήταν απόλυτα ευχαριστη-
μένοι. Η αναπτυξιακή Φωκίδας που είχε τη
διαχ/ση χωρίς να γνωρίζουμε για πιο λόγο
διέκοψε τη λειτουργία του ξενώνα τέλος Αυ-
γούστου 2005.

Παρακαλούμε τον κ. Νομάρχη και τον κ.
Δημάρχο να ενεργήσει το δυνατόν συντομό-
τερα να λυθεί κάθε εμπόδιο, που πιστεύουμε
να είναι γραφειοκρατικό και να λειτουργήσει
κανονικά ο ξενώνας.

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”
Τριμηνιαία Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
“Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης: Κων/νος Τούμπας, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)
Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

ΗΛ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 5227552